

§ 11 godkendelse
til kvægproduktion på
Rolighedsvej 7, 9382 Tylstrup

REGISTRERINGSBLAD

Titel: § 11-godkendelse til kvægproduktion på Rolighedsvej 7, 9382 Tylstrup

Dato: Den 21. november 2014

Virksomhedens navn: Lars Melsen

CVR-nr./P-nr.: 22716956 / 1001550294

CHR-nr.: 38256

Matr.nr., ejerlav: 6h Hvilshøj By, Ø. Brønderslev m.fl.

Ejendomsnummer: 8100004343

Adresse: Rolighedsvej 7, 9382 Tylstrup

Virksomheds ejer: Lars Melsen

Ansøger: LandboNord på vegne af Lars Melsen

Konsulent: LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev,
Bodil Ulbjerg Jørgensen – E-mail: buj@landbonord.dk

Tilsynsmyndighed: Brønderslev Kommune

Sagsbehandler: Martin Engsig, Brønderslev Kommune

Journal nr.: 09.17.17-P19-3-14

KOPI MED BILAG SENDT TIL

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

	<i>CVR-nr.</i>
• Ejer: Lars Melsen, Rolighedsvej 7, 9382 Tylstrup	22716956
• Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Nord	12070918
• Miljøministeriet	12854358

Naboer (ejere og beboere) til Rolighedsvej 7, 9382 Tylstrup:

- Anette Rusholt og Jan Hvass Nørgaard, Kraghedevej 327, 9382 Tylstrup

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

• Danmarks Fiskeriforening	17915746
• Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark	25145615
• Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	31445418
• Forbrugerrådet	63870528

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

• Danmarks Naturfredningsforening, att. Lars Schönberg-Hemme, DN Brønderslev	60804214
• Dansk Ornitologisk Forening Nordjylland, att. Vagn Gjerløv, vagn@gjerloev.com	
• Danmarks Sportsfiskerforbund, att. Miljøkoordinator Per Michael Sonnesen	37099015
• Ryå Sportsfiskerforening, formand@B-L-F.dk	
• Brønderslev Lystfiskeriforening	34431124

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

• Det Økologiske Råd	15428376
• Danmarks Naturfredningsforening	60804214
• Danmarks Sportsfiskerforbund	37099015

Andre:

• LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev, att. Bodil Ulbjerg Jørgensen	25049608
• Vendsyssels Historiske Museum	45094316
• Forpagtere: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Else Dam Kristensen, Rolighedsvej 31, 9382 Tylstrup ◦ Else Irene Pedersen, Kraghedevej 278, 9382 Tylstrup	
• Græsningsaftale med: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Kim Nielsen, Vestermarksvej 50, 9320 Hjallerup	

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. GENERELT, RESUME OG SAMLET VURDERING.....	5
1.1 Ikke-teknisk resumé.....	5
1.2 Meddelelse om godkendelse	7
1.3 Offentliggørelse og klagevejledning	8
1.4 Tidligere meddelte afgørelser	10
1.5 Aktindsigt	10
1.6 Tilsyn med husdyrbruget	10
2. BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING.....	10
2.1 Vilkår – Generelle forhold.....	10
2.2 Vilkår – Dyrehold	11
2.3 Vilkår – Råvarer, hjælpestoffer og opbevaring	12
2.4 Vilkår – Spildevand	13
2.5 Vilkår – Affald.....	14
2.6 Vilkår – Støj, vibrationer, transport og lys.....	15
2.7 Vilkår – Fluer og skadedyr.....	17
2.8 Vilkår – Lugt.....	18
2.9 Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager	19
2.10 Vilkår – Hensyn til landskab	26
2.11 Vilkår – Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	27
2.12 Vilkår – Udbringning af husdyrgødning	29
2.13 Vilkår – Overfladevand	30
2.14 Vilkår – Grundvand	34
2.15 Vilkår – Bedste tilgængelige teknik – BAT	34
2.16 Vilkår – Management og egenkontrol.....	38
2.17 Vilkår – Husdyrbrugets ophør	39
2.18 Alternative løsninger samt 0-alternativet	40

BILAG

Bilag 1:	Oversigtskort
Bilag 2:	Indretningsplan
Bilag 3:	Beredskabsplan
Bilag 4:	Kort til beredskabsplan
Bilag 5:	Markkort (1)
Bilag 5-2:	Markkort (2)
Bilag 6:	Naturpunkter (1)
Bilag 6-2:	Naturpunkter (2)
Bilag 7:	BAT-redegørelse

1. GENERELT, RESUME OG SAMLET VURDERING

1.1 Ikke-teknisk resumé

Lars Melsen har ansøgt Brønderslev Kommune om en miljøgodkendelse efter husdyrgodkendelseslovens¹ § 11, stk. 1. Nyetableringer, udvidelser eller ændringer af et husdyrbrug med kvæg med 75-250 DE er omfattet af § 11 i husdyrgodkendelsesloven.

Ansøgning om miljøgodkendelse er modtaget via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk den 10. juli 2014. Der er modtaget supplerende oplysninger i sagen frem til den 8. oktober 2014, og det er version 3 af ansøgningsskemaet, som danner grundlag for denne godkendelse.

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til dyreholdet på Rolighedsvej 7, 9382 Tylstrup.

Lars Melsen ønsker at udvide den nuværende produktion til følgende dyrehold: 75 stk. malkekøer på stald (jersey), 65 stk. kvier/stude (jersey) (6 mdr.-kælvning) og 19 stk. småkalve (jersey) (0-6 mdr.), hvilket i alt svarer til 114,33 DE, som det fremgår af *Tabel 1* nedenfor.

Anlæg

Udvidelsen vil ske i eksisterende bygninger, hvor dyrene går på dybstrøelse. Der opføres derfor ikke nye bygninger. Der ændres ikke i eksisterende staldsystemer og der etableres ikke nye staldsystemer. Der opføres en ny møddingsplads med afløb til gyllebeholder.

Produktion

Bedriften Rolighedsvej 7 har en produktion med malkekvæg samt kalve og kvier. Der søges om en udvidelse fra 98,13 DE til 114,33 DE i henhold til *Tabel 1*.

Tabel 1: Oversigt over husdyrholdets sammensætning i nudrift og ansøgt drift

Husdyrholdets sammensætning	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Småkalv, jersey (0-6 mdr.)	16	3,20	19	3,80
Kvie/stud, jersey	54	20,00	65	24,07
Malkeko, jersey	50	57,64	50	57,64
Malkeko, jersey	15	17,29	25	28,82
I alt		98,13		114,33

Lugt

Der er tale om en eksisterende bedrift, som ligger i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by med byzone er Tylstrup, som ligger ca. 4,3 km vest for ejendommen, og nærmeste samlede bebyggelse ligger ca. 1,4 km vest for ejendommen. Den nærmeste naboejendom uden landbrugspligt er Kraghedevej 327, som ligger ca. 123 m nord for det beregnede lugtcentrum for husdyrholdet på Rolighedsvej 7.

Udvidelsen overholder lugtgenekriterierne fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² i forhold til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse eller byzone. Det har således ikke været nødvendigt at stille skærpede krav til lugt.

¹ Bekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

² Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Udbringningsarealer

Rolighedsvej 7 har 61,03 ha til rådighed for udspreddning af husdyrgødning. Heri indgår forpagtede arealer fra yderligere 2 ejendomme. Derudover er der arealer til udegående dyr, som ikke er en del af udbringningsarealerne.

Kvælstofudvaskning – overfladevand

Af ansøgningens samlede udbringningsareal på 61,03 ha er 55,58 ha omfattet af nitratklasse II, og de resterende 5,45 ha ligger uden for områder med nitratklasseregistrering.

De 55,58 ha afvander via Ryå og Hallund Å, som afvander til kystoplandet Nibe-Gjøl Bredning. De resterende 5,45 ha afvander til kystoplandet Langerak.

Beregning fra ansøgningsskemaet viser, at udvaskningen ved et maksimalt dyretryk uden virkemidler er beregnet til 55,1 kg N/ha. Den reelle udvaskning fra det ansøgte husdyrbrug er beregnet til 53,7 kg N/ha med brug af virkemidler. Der er indsat 11,0 % ekstra efterafgrøder udover det gældende krav om efterafgrøder for at opnå det nødvendige fald i udvaskningen.

Sædskiftet er K4 på alle udbringningsarealerne.

Kvælstofudvaskning – grundvand

Ingen af udbringningsarealerne ligger i et nitratfølsomt indvindingsområde.

Fosfor

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at kravene til fosforoverskud er overholdt.

Derudover er det beregnet, at påvirkningen fra arealerne i Brønderslev Kommune i det konkrete projekt udgør langt under både 1 og 5 % af den samlede belastning til oplandet Nibe-Gjøl Bredning samt oplandet Langerak.

BAT

Ammoniak

Beregningerne viser en vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak på 574 kg N/år, og den samlede emission fra anlægget er opgjort til 588,61 kg N/år. Den ansøgte udvidelse overskrider dermed den vejledende emissionsgrænseværdi med ca. 14,5 kg N/år.

Brønderslev Kommune vurderer dog, at overskridelsen kan betragtes som ubetydelig, hvilket er i overensstemmelse med Natur- og Miljøklagenævnets praksis.

Ammoniak, natur og habitat

Det generelle krav om reduktion af ammoniakfordampningen er opfyldt.

Kategori 1-natur: Nærmeste habitatområde – Hammer Bakker, østlig del (H218) – ligger ca. 7,58 km syd for husdyrbruget. Ifølge scenarieberegning er totaldepositionen til området på 0,0 kg N/ha/år.

Det vurderes således, at den ansøgte udvidelse ikke vil påvirke Kategori 1-natur.

Kategori 2-natur: Nærmeste områder omfattet af Kategori 2-natur er et overdrev, som ligger ca. 2,2 km nord for husdyrbruget. Ifølge scenarieberegning er både merdepositionen og totaldepositionen beregnet til 0,0 kg N/ha/år til området. Da kravet til Kategori 2-natur er en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år, så er kravet overholdt.

Det vurderes således, at den ansøgte udvidelse ikke vil påvirke Kategori 2-natur.

Kategori 3-natur: Der er foretaget scenarieberegninger til de områder omfattet af Kategori 3-natur, som ligger nærmest husdyrbruget. Beregningerne viser en merdeposition til hvert af disse

områder, som vil være på 0,0 kg N/ha/år. Ifølge Miljøstyrelsen vil en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år som udgangspunkt ikke udgøre et væsentligt merbidrag, og det kan derfor ikke medføre tilstandsændringer af § 3-områder.

Det vurderes således, at den ansøgte udvidelse ikke vil påvirke Kategori 3-natur.

Landskabelig vurdering

Den ansøgte udvidelse medfører ikke opførelse af nye bygninger. Der etableres dog en møddingsplads i tilknytning til vaskepladsen, og der sker også ændret anvendelse af nogle eksisterende bygninger, da en lade ændrer anvendelse til en stald.

Brønderslev Kommune vurderer derfor, at udvidelsen kan ske uden negative påvirkninger af landskabelige værdier.

Samlet vurdering

Det er Brønderslev Kommunes vurdering:

- at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed,
- at udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- at driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at de stillede vilkår ved bedriftens ophør er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og tilstrækkelige til at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand,
- at bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- at der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttede mod tilstandsændringer eller fredede, udpegede som internationale naturbeskyttelsesområder eller udpegede som særligt sårbare over for næringsstofpåvirkning.

Brønderslev Kommunes konklusion – i henhold til ovennævnte – er, at forudsætningerne er til stede for at kunne meddele godkendelsen.

Kommentarer til udvidelsen

Udkast til afgørelse er sendt i partshøring med en tidsfrist på 3 uger. Der er ikke kommet indsigelser til sagen.

1.2 Meddelelse om godkendelse

Brønderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrproduktionen på Rolighedsvej 7, 9382 Tylstrup fra 98,13 DE til 114,33 DE.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i love og vejledninger vedrørende husdyrbrug, som var gældende på ansøgningstidspunktet, og miljøgodkendelsen indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelsen med tilhørende vilkår er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Miljøgodkendelsen indeholder desuden miljøredegørelse og miljøvurdering. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. grundvand, overfladevand, natur og landskab.

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må således **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Brønderslev Kommune.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

1.3 Offentliggørelse og klagevejledning

Der vil ske offentliggørelse af denne godkendelse den 21. november 2014 på Brønderslev Kommunes hjemmeside. Pligtmæssige adressater, jf. listen på side 3, vil få kopi af godkendelsen inkl. bilag tilsendt. Herudover vil godkendelsen kunne rekvireres hos Brønderslev Kommune.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kan påklages inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. **inden arbejdstids ophør den 19. december 2014.**

Klageberettigede er ansøger, enhver med individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål eller foreninger, hvor klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse, jf. listen på side 3. Eventuel klage skal være skriftlig og indsendes til:

Brønderslev Kommune
Plan & Miljø
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

eller sendes via e-mail: raadhus@99454545.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

"De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Brønderslev Kommune. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

- 1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,*
- 2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller*
- 3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.*

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke."³

---

³ Jf. Natur- og Miljøklagenævnet,
http://www.nmkn.dk/Klagevejledning/Til_Myndigheder/Formulering_af_klagevejledning.htm

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger, og klagen vil sammen med sagens akter blive videresendt til Natur- og Miljøklagenævnet.

Ikke opsættende virkning

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet og under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Natur- og Miljøklagenævnet kan ved behandling af sagen ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Civil retssag

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene, jf. husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Gyldighed og retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen giver en retsbeskyttelse i 8 år fra offentliggørelse, dvs. at der er 8 års retsbeskyttelse for nye krav fra Brønderslev Kommune i denne periode. Det skal dog bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Miljøgodkendelsen er fortsat gældende efter retsbeskyttelsesperiodens udløb. Når der er forløbet mere end 8 år – efter der første gang er meddelt godkendelse – kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene heri ved påbud eller nedlægge forbud mod fortsat drift.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Denne godkendelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrgodkendelsesloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. byggeloven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejds miljøloven.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Godkendelsen skal, jf. § 40 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering senest i 2022.

Brønderslev Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år, og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. husdyrgodkendelseslovens § 40, stk. 2, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker

Såfremt husdyrbruget ønsker ændringer i miljøgodkendelsen, kan der ansøges herom. Der skal indsendes en ny ansøgning om miljøgodkendelse ved udvidelser eller ændringer.

1.4 Tidligere meddelte afgørelser

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Rolighedsvej 7.

1.5 Aktindsigt

Der er adgang til aktindsigt i godkendelsessagen. Hvis husdyrbruget er pålagt egenkontrol, er der også adgang til aktindsigt i de resultater af egenkontrollen, som kommunen er i besiddelse af. Adgangen til aktindsigt – og de begrænsninger, der er i adgangen til aktindsigt – følger af reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

1.6 Tilsyn med husdyrbruget

Brønderslev Kommune fører tilsyn med, at godkendelsens vilkår overholdes i henhold til bestemmelserne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

I henhold til denne lovs § 71 har de af kommunen bemyndigede personer, hvis det skønnes nødvendigt, uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at udføre tilsyns- eller andre opgaver efter denne. Legitimation skal forevises på forlangende.

Tilsynets formål er at kontrollere om husdyrbruget overholder de fastsatte vilkår samt følge op på evt. naboklager over gener fra virksomhedens drift. Herudover skal tilsynet også have en forebyggende karakter, hvor der i tæt samarbejde med virksomheden tages stilling til løbende forbedringer af virksomhedens miljøforhold.

2. BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING

2.1 Vilkår – Generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter (anlæg og dyrehold CHR nr. 38256) på ejendommen Rolighedsvej 7, 9382 Tylstrup, og samtlige arealer under CVR. nr. 22716956 (lokalisering fremgår af bilag 1 og 2, arealer fremgår af bilagene 5 og 5-2).
2. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med godkendelsens krav og det i sagen oplyste, herunder oplysninger fremlagt af ansøger (oversigtskort og indretningsplan fremgår af bilag 1 og 2).
3. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til regler i love og bekendtgørelser gældende for erhvervsmæssigt husdyrhold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
4. Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsarealer og lignende, før ændringen er godkendt af Brønderslev Kommune.
5. Godkendelsen er gældende fra den 21. november 2014.
6. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år fra godkendelsesdatoen.
7. Den, der er ansvarlig for landbruget, skal underrette kommunen, før landbruget:
  - helt eller delvist skifter driftsherre, herunder når landbruget helt eller delvist overdrages, udlejes eller bortforpagtes,
  - indstiller driften i en længere periode, permanent eller
  - genoptager driften efter den har været indstillet en længere periode, men dog mindre

end 3 år.

8. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsen og dens vilkår.
9. Der skal forefindes en beredskabsplan eller driftsforskrift på ejendommen.
  - Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.
  - Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand o.l.
10. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til:
  - Alarmcentralen, tlf.: 112.og efterfølgende straks at underrette:
  - Tilsynsmyndigheden, Brønderslev Kommune, tlf.: 99 45 45 45.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være indsendt til kommunen senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der er, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidige forureningshændelser. Til de unormale driftssituationer henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Generelle forhold

Vilkårene er generelle vilkår fra lov og bekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, samt krav om beredskabsplan. Der er i forbindelse med ansøgning om udvidelse af dyreholdet indsendt en beredskabsplan med tilhørende kort, som ses i bilag 3 og 4.

Der er fastsat vilkår om, at godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år fra godkendelsesdatoen. Godkendelsen betragtes som udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder, samt ved udvidelse af dyreholdet, så det overstiger størrelsen af dyreholdet angivet i nudrift.

2.2 Vilkår – Dyrehold

11. På ejendommen må der ikke på noget tidspunkt være mere end:
  - 50 malkekøer (jersey, bindestald med riste),
  - 25 malkekøer (jersey, dybstrøelse hele arealet),
  - 65 kvier (jersey, 6-25 mdr., dybstrøelse hele arealet),
  - 19 småkalve (jersey, 0-6 mdr., dybstrøelse hele arealet),

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Dyrehold

Ejendommens tilladte dyrehold er i dag på 98,13 DE. I forbindelse med udvidelsen øges besætningens størrelse til 114,33 DE. Fordelingen i antal dyr ses i *Tabel 2*. Husdyrbrugets årlige dyrehold/produktion er udregnet efter de gældende regler for beregning af dyreenheder iht. husdyrgødningsbekendtgørelsen.⁴

⁴ Bekendtgørelse nr. 915 af 27. juni 2013 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Tabel 2: Dyreholdets sammensætning og antal

Dyreart	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkeko, jersey, bindestald med riste	50	57,64	50	57,64
Malkeko, jersey, dybstrøelse hele arealet	15	17,29	25	28,82
Kvie/stud, jersey, (6-25 mdr.) dybstrøelse hele arealet	54	20,00	65	24,07
Småkalv, jersey (0-6 mdr.), dybstrøelse hele arealet	16	3,20	19	3,80
I alt		98,13		114,33

Udvidelsen af dyreholdet etableres i eksisterende bygninger. Bindestalden er tilsluttet bedriftens gylletank.

Antallet af husdyr danner grundlag for alle øvrige beregninger til vurdering af husdyrbrugets påvirkninger af det omgivende miljø.

2.3 Vilkår – Råvarer, hjælpestoffer og opbevaring

12. Udendørs håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til saftafgivelse på jorden eller støv- og lugtgener, der efter kommunens vurdering medfører gener for omgivelserne.
13. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
14. Kemikalier til rengøring/desinfektion af staldene skal opbevares i et rum med afløb til gyllesystemet eller separat opsamlingsbeholder.
15. Mærkater på rengøringsmidler og andre kemikaliedunke skal være synlige og læsbare.
16. Opbevaring af dieselolie skal ske i typegodkendte tanke og stå på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Alle installationer skal i øvrigt opfylde krav og gældende bestemmelser i bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipeline.
17. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
18. Virksomheden skal straks kontakte Brønderslev Kommune, hvis det bliver konstateret eller der opstår mistanke om, at en olietank er utæt.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Råvarer, hjælpestoffer og opbevaring

Bedriftens forbrug af råvarer, energi, vand og hjælpestoffer fremgår af Tabel 3.

Der forventes en stigning i forbruget af grovfoder med 90 t. Derudover forventes elforbruget at stige med 2.000 kWh, og vandforbruget forventes at stige med 500 m³. Forbruget af dieselolie forventes også at stige fra 3.900 l til 4.500 l.

Ejendommen forsynes med vand fra det lokale kommunale vandværk. Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at det årlige vandforbrug for driften forventes at stige fra 2.800 m³ til 3.300 m³.

På husdyrbrugets findes en olietank på 1.200 l til dieselolie, samt en olietank på 1.200 l til fyringsolie. Placering af tankene fremgår af bilag 4.

Tabel 3: Bedriftens forbrug af råvarer, energi og vand

FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI OG VAND (tons,m³,kg,l, kWh)			
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning og indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	3.900 l	4.500 l	Tank (1.200 l) på fast gulv i værksted
Fyringsolie	2.500 l	2.500 l	Tank (1.200 l)
Smøreolie	50 l	50 l	Kemirum
Kunstgødning	12 t	12 t	Pallettanke i lade
Pesticider	50 l	50 l	Kemirum
Kemikalier/desinfektion	100 l	100 l	Malkerum/kemirum
Elforbrug	10.000 kWh	12.000 kWh	-
Drikkevand og vaskevand	2.800 m ³	3.300 m ³	-
Halm	200 t	200 t	
Grovfoder	510 t	600 t	

2.4 Vilkår – Spildevand

19. Vask af maskiner skal foregå på befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. Indholdet af opsamlingsbeholderen kan bortskaffes ved udsprøjtning på mark.
20. Afløb fra møddings- og vaskeplads skal ledes til gyllebeholderen.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Spildevand

Vaskepladsen og den nye møddingsplads har afløb, som ledes til gyllebeholderen.

Arealet af vaske- og møddingspladsen er ca. 212,5 m², og mængden af overfladevand er beregnet til ca. 149 m³ årligt ved en nedbørsmængde på 700 mm/år. Det er oplyst i ansøgningsmaterialet, at der forventes at en årlig mængde på 10 m³ vand fra vaskepladsen, og at dette ledes til gyllebeholderen.

Arealet af gyllebeholderen er ca. 200 m², og mængden af overfladevand er beregnet til ca. 140 m³ årligt ved en nedbørsmængde på 700 mm/år.

Der er anslået et årligt vandforbrug på 3,1 m³ vand pr. ko til rengøringsvand og drikkevandsspild, hvilket bliver til ca. 155 m³ årligt. Dette føres til gyllebeholderen.

Mængderne af spildevand som ledes til gyllebeholderen indgår i vurderingen af opbevaringskapacitet, se afsnit 2.11.

Der er ikke sanitært spildevand fra staldene.

Herudover bliver overfladevand fra tagflader på produktionsbygninger og stuehuset ledt til terræn.

Påfyldning og rengøring af marksprøjte skal ske i overensstemmelse med gældende regler.⁵

Det oplyses i ansøgningsmaterialet, at indvendig rengøring af marksprøjte sker i marken, og skyllevandet sprøjtes ud på den behandlede mark. Brønderslev Kommune vurderer, at de gældende regler i tilstrækkelig omfang sikrer, at der ikke vil være risiko for en væsentlig miljøpåvirkning.

2.5 Vilkår – Affald

21. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning mm. Eventuel spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes snarest muligt.
22. Affaldet skal kildesorteres for sikring af korrekt bortskaffelse. Dokumentation herfor skal forevises ved tilsyn.
23. Olietromler mv. skal placeres på en fast og tæt bund. Åbne og ibrugtagne olietromler mv. skal derudover være placeret i opsamlingskar, hvor eventuelt spild kan opsamles. Opsamlingskapaciteten skal som minimum svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Affald

For at overholde vilkårene til affald skal ansøger sørge for, at affaldet bliver sorteret (kildesorteret) i de forskellige fraktioner, og ved tilsyn på ejendommen skal der forevises dokumentation for, hvor affaldet er blevet afleveret.

Ikke genanvendeligt farligt affald⁶ som kanyler, medicinrester, ikke rengjorte plastdunke og diverse kemikalier skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Brugte kanyler skal opbevares i en egnet brudsikker beholder. Affaldet skal afleveres til modtagestation eller kommunens genbrugsplads.

Genanvendeligt farligt affald og andet genanvendeligt affald som spraydåser, rengjorte plastdunke, lysstofrør, spildolie, oliefiltre og akkumulatorer skal afleveres enten til kommunens genbrugsplads eller afhentes af godkendt indsamler fra affaldsregistret⁷.

For at undgå forurening af jord og grundvand skal rester af olie og kemikalier/sprøjtemidler samt tom emballage herfra opbevares i tæt emballage på befæstet areal med overdækning og uden mulighed for afløb.

⁵ Bekendtgørelse nr. 1355 af 14. december 2012 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

⁶ Yderligere oplysninger om affaldssortering og aflevering findes på Brønderslev Kommunes hjemmeside www.bronderslev.dk samt på AVV's hjemmeside www.avv.dk.

⁷ Findes på hjemmesiden: <https://www.affaldsregister.mst.dk>.

Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container eller lignende (større dyr under kadaverkappe), således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

Affald fra husdyrbruget håndteres, som det fremgår af *Tabel 4*.

Tabel 4: Affaldsfraktioner

Affaldsfraktion	EAK-kode	Opbevaring	Modtager
Husholdningsaffald		Container	AVV
Rengjorte kemikaliedunke		Affaldscontainer	AVV
Landbrugsplastic		Affaldscontainer	AVV
Klinisk risikoaffald			AVV el. kommunal ordning
Spraydåser		Kemirum	Kommunal ordning
Lysstofrør		Kemirum	Kommunal ordning
Emballage (papir/pap)	15 01 01	Affaldscontainer	AVV
Landbrugskemikalieaffald	02 01 09	Kemirum	Kommunal ordning
Oliefiltre	16 01 07	Container ved lade	Kommunal ordning
Mineralske motor-, gear- og smøreolier	13 02 04	Container ved lade	Kommunal ordning
Blyakkumulatorer	16 01 06	Container ved lade	Kommunal ordning
Jernholdigt metal	16 01 17	Ved lade	Produkthandel
Udtjente dæk	16 01 03	Skiftes på værksted	Kommunal ordning
Døde dyr	02 01 02	Tildækkes. Opbevaring iht. gældende regler.	DAKA

Brønderslev Kommune vurderer på baggrund af ovenstående tabel, at affaldet bliver håndteret hensigtsmæssigt på ejendommen og i henhold til gældende regler og kommunens regulativ på området.

2.6 Vilkår – Støj, vibrationer, transport og lys

24. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Områdetype	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Mandag-fredag kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7
	Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-22 (4 timer)		
	Søn- og helligdag kl. 7-22 (8 timer)			
	Gennemsnitsværdi over referencetids- rummet	Gennemsnitsværdi over referencetids- rummet	Gennemsnitsværdi over referencetids- rummet	Maksimal værdi
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra november 1984.

25. Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).
26. Landbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
27. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkåret ikke kan overholdes.
28. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
29. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår – Støj, vibrationer, transport og lys

De væsentligste støjkilder på husdyrbruget stammer fra malkeanlæg, foderanlæg, gyllepumper, højtryksrensere og den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra husdyrbruget. Levering og indblæsning af foder kan også give anledning til støj og støv.

Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne. Dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde ud over dette, som fx markarbejde.

Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårs- og efterårsarbejde i marken.

Det er oplyst i ansøgningsmaterialet, at de stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne.

Der er naturlig ventilation i staldene.

I *Tabel 5* ses husdyrbrugets væsentligste støjkilder, deres driftsperiode og evt. tiltag for begrænsning af støj.

Tabel 5: Støjkilder

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Malkeanlæg	2 gange pr. døgn i ca. 2 timer.	Vedligeholdelse	Malkerum
Foderblander	Ca. 2 timer pr. døgn i tidsrummet kl. 6-18.	Vedligeholdelse	Stald/lade
Gyllepumper	1 gang pr. uge. Normalt i dagtimerne.	Placeret i pumpebrød	Ved fortank
Daglig brug af traktor	Normalt i dagtimerne.	-	-
Transport af levende dyr	Dagtimerne	Tidspunkt på dagen	Ved stalden

Driften af husdyrbruget forventes ikke at give anledning til væsentlig forøgelse af støjgener for naboer. Derfor er der ikke forlangt dokumentation for overholdelse af støjgrænserne ved måling eller beregning. Der stilles i godkendelsen krav om overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænseværdier og ligeledes krav om målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser. Der vurderes ikke problemer med at overholde disse.

Transporter

Der forventes ingen væsentlige vibrationsgener, idet der ikke er mange vibrationskilder på husdyrbruget. Den væsentligste vibrationskilde er transporten. Det vurderes, at disse ikke vil påvirke omgivelserne mere, end der normalt kan forventes fra et landbrug af denne størrelse.

I Tabel 6 ses antal transporten før og efter udvidelsen.

Tabel 6: Antal transporten

Art	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporten pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Fyringsolie	2.500 l	2.500 l	1.200 l	1.200 l	2	2
Dieselolie	3.900 l	4.500 l	1.200 l	1.200 l	4	4
Halm fra mark	400 stk.	400 stk.	12 stk.	12 stk.	33	33
Udbringning af dybstrøelse	500 t	642 t	20 t	20 t	25	32
Udbringning af gylle	1.219 t	1.219 t	30 t	30 t	41	41
Eget grovfoder	510 t	600 t	15 t	15 t	34	40
Dyr til slagteri	28 stk.	31 stk.	10 stk.	10 stk.	3	4
Døde dyr	32 stk.	39 stk.	-	-	52	52

Det fremgår af ansøgningen, at transporten internt på ejendommen er tilrettelagt således, at de giver et minimum af gener for naboerne.

Størstedelen af udbringningsarealerne ligger i nærheden af ejendommen, og transporten til og fra udbringningsarealerne vil ske via mindre offentlige veje.

Samlet set forventes en svag stigning i antallet af årlige transporten til ejendommen i forhold til den nuværende produktion med ca. 14 ekstra transporten.

I henhold til begrebet "godt landmandskab" bør transport af gylle foregå på hverdage og i tidsrummet kl. 07 til kl. 18. I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Lys

Ansøger oplyser, at der anvendes lavenergibelysning, og at lys i staldafsnittene slukkes manuelt ved arbejdstids ophør, således der ikke er lys i staldene om natten.

Udendørs belysning må ikke være til gene for omkringboende eller passerende trafik på nærtliggende veje.

2.7 Vilkår – Fluer og skadedyr

30. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse, der som minimum er i overensstemmelse med nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
31. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Fluer og skadedyr

Skadedyr skal generelt bekæmpes i henhold til retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium samt anvisninger fra Brønderslev Kommune.

Der holdes rent og ryddeligt i og omkring husdyrbrugets anlæg, og der holdes et højt hygiejneniveau.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom.

Ansøger oplyser, at fluelarver ved kalvene bekæmpes med skadedyrsbekæmpelsesmiddel for at forhindre flueproblemer. Derudover vil der efter behov blive anvendt skadedyrsbekæmpelsesmidler mod voksne fluer i sommerperioden.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende, når vilkårene er opfyldte. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres jævnligt.

2.8 Vilkår – Lugt

32. Der skal holdes rent og ryddeligt i og omkring husdyrbruget anlæg. Staldhygiejnen skal være høj for at begrænse lugtgener.
33. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår – Lugt

Der er tale om en eksisterende bedrift, som ligger i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by med byzone er Tylstrup, som ligger ca. 4,3 km vest for ejendommen, og nærmeste samlede bebyggelse ligger ca. 1,4 km vest for ejendommen. Den nærmeste naboejendom uden landbrugspligt er Kraghedevej 327, som ligger ca. 123 m nord for det beregnede lugtcentrum af staldbygningerne.

Kravene til geneafstanden kan skærpes i forbindelse med ansøgningen, hvis der er andre ejendomme med mere end 75 DE indenfor en afstand på 300 m til byzone og samlet bebyggelse eller 100 m til nabobebyggelse. Der er ikke andre ejendomme med mere end 75 DE inden for 300 meter til samlet bebyggelse og byzone eller andre enkeltbebyggelser indenfor 100 m.

I forbindelse med dyrehold og håndteringen af gødning herfra vil der altid forekomme lugt i form af lugtstoffer, som afgives sammen med fordampningen af ammoniak.

Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover arten, antallet, størrelsen samt sammensætningen af dyreholdet er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

For at begrænse ventilationsluftens lugtindhold er det vigtigt at sikre en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange tilrettelægges, så dannelse af lugtende stoffer begrænses mest muligt, således at mindst mulig lugt bortventileres til det fri.

Det samlede lugtindtryk fra staldventilationen skyldes en lang række lugtintensive stoffer, som optræder i forskellige blandinger og i ret små mængder.

Da gylleopbevaring foregår i ejendommens gylletank, forventes kun lugtbidrag fra gylletanken ved udkørsel. Gylletanken er med naturligt flydelag.

Ifølge Miljøstyrelsens (Skov- og Naturstyrelsens) lugtvejledning kan der beregnes en teoretisk geneafstand til nærmest nabo/beboelsesområde. Geneafstanden vil sige den afstand, der som minimum bør være til nærmeste nabo/beboelsesområde, for at bedriftens produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener.

Der skal anvendes to metoder til beregning af nødvendig geneafstand, både Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen. Ved modellerne får man beregnet geneafstanden for 3 forskellige områdetyper.

Ved FMK-modellen beregnes endvidere konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den vurderes at være til gene for omkringboende.

Ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk vælger den beregningsmodel, som giver den længste geneafstand – dvs. at hensynet til naboer derved vægtes højt. Lugtberegningen fremgår af Tabel 7.

Tabel 7: Resultat af lugtberegning

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Faktisk afstand (meter)
Enkeltbolig	Miljøstyrelsens lugtvejledning	37	123
Samlet bebyggelse	Miljøstyrelsens lugtvejledning	66	1.460
Byzone	Miljøstyrelsens lugtvejledning	118	4.300

Det fremgår lugtberegningen, at geneafstandene efter udvidelsen er kortere end den faktiske afstand i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger uden landbrugspligt. Udvidelsen overholder dermed lugtgenekriterierne fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Der er stillet vilkår om, at kommunen kan kræve afhjælpende foranstaltninger, hvis der mod forventning kan konstateres væsentlige lugtgener. Det vurderes derfor, at det ikke er nødvendigt at stille skærpede krav i forhold til lugtgener.

Brønderslev Kommune vurderer ikke, at opbevaring af husdyrgødning på møddingsplads og i markstak forventes at medføre væsentlige gener ved overholdelse af gældende regler om afstandskrav og overdækning.

2.9 Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

34. 65 kvier (6-25 mdr.) fra stalden ST-225764 skal årligt være udegående i mindst 6 måneder på arealer uden for udbringningsarealerne.
35. Udegående dyr på arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, må ikke få tilskudsfoder i den periode, hvor de opholder sig på arealerne.
36. Græsmarksafgrøder skal udgøre mindst 25 % af totalrationen for malkekøerne inklusiv

opdræt.

37. Der skal i øvrigt foretages en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene for at mindske gener fra dyreholdet.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

Ammoniakemissionen (ammoniakfordampningen) fra husdyrgødningen fra stald og lager medvirker til kvælstofbelastning af den nærliggende natur. For at reducere dette udslip er der for nye/ændrede staldafsnit krav om 30 % reduktion i forhold til et staldreferencesystem, som betegnes som bedste staldsystem i forhold til ammoniakfordampning med 2005/2006 som referenceår.⁸ Der gælder dog undtagelser, hvor kravet om reduktion er på 15 %. Det gælder bl.a. for ammekøer og ungtyre i staldsystem med bindestald med riste samt for kvægproduktion baseret på græsfodring, hvor mindst 25 % af totalrationen er græsmarksafgrøder. Der er ingen reduktionskrav for kvæg, som leverer fast gødning inkl. dybstrøelse.

Den totale ammoniakemission fra det ansøgte anlæg er via ansøgningssystemet beregnet til 588,61 kg N/år. Ammoniakemissionen fra den nuværende produktion er beregnet til 554,20 kg N/år. Meremissionen fra det ansøgte anlæg er således beregnet til 34,41 kg N/år. Fra de eksisterende stalde og lagre med uændret produktion, som er omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, er ammoniakemissionen beregnet til 168 kg N/år. Der er ingen ændringer i produktionen, som er omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav.

Ammoniaktabet fra lagrene af flydende husdyrgødning (gylletanke) er på 89,49 kg N/år og fra fast husdyrgødning er ammoniaktabet på 54,72 kg N/år i ansøgt produktion.

Af beregningerne fremgår det, at det generelle ammoniakreduktionskrav er opfyldt, og at der sker en yderligere reduktion på 165,37 kg N/år.

Der er fastsat vilkår om udegående dyr, da der afsættes husdyrgødning på arealer, som ligger uden for udbringningsarealerne. Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at 65 kvier (6-25 mdr.) fra stalden ST-225764 skal være udegående i 6 måneder hvert år uden for udbringningsarealerne. Dette svarer til, at der årligt bliver afsat 12,04 DE ved udegående dyr uden for udbringningsarealerne.

Beskyttet natur

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der opstillet en lang række kriterier for beskyttelsen af naturen.

Den mest sårbare natur findes i de internationale naturbeskyttelsesområder og Ramsarområder (Natura 2000 områder), der er en fællesbetegnelse for de habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som er udpeget til opfyldelse af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiv. I ovennævnte bekendtgørelse er denne type af natur kategoriseret som kategori 1-natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) og omfatter en lang liste af nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, som f.eks. aktive højmoser (7110), brunvandede søer og vandhuller (3160) mm.

Kategori 1-natur omfatter også heder og overdrev, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og som ligger inden for et Natura 2000-område. Ca. 7,7 km syd for Rolighedsvej 7 er der registreret beskyttet hede i et Natura 2000-område, og arealet er dermed omfattet af § 7, stk. 1, nr. 1 i husdyrgodkendelsesloven som Kategori 1-natur.

⁸ Jf. bekendtgørelse nr. 1172 af 4. oktober 2013, Bilag 3, punkt A.

Den sårbare natur – kategori 2-natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) – omfatter ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende *uden for* internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter naturlige søer på over 100 m², heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og overdrev, når de enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med søer er større end 2.500 m² i sammenhængende areal. Loven beskytter desuden moser og lignende, der er mindre end 2.500 m², når de ligger i forbindelse med en beskyttet sø eller vandløb.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 omfatter en delmængde af de naturarealer, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, som er særligt følsomme overfor udledning af luftbåret kvælstof. Særligt sårbare § 3-naturområder, der ikke er omfattet af kriterierne i § 7, skal omfattes af samme afskæringskriterier for ammoniak, såfremt naturkvaliteten og kommunens mål for naturområdet tilsiger en beskyttelse på niveau med § 7-områderne.

Den mindre sårbare natur – kategori 3-natur – består af den natur, som ikke er omfattet under kategori 1 og 2. I bekendtgørelsen er § 3 beskyttede heder, moser og overdrev defineret som kategori 3-natur sammen med ammoniakfølsomme skove, der er beliggende uden for de internationale naturbeskyttelsesområder.

Beskyttelsesniveauerne for naturtyper omfattet af kategori 1, 2 og 3 fremgår af *Tabel 8*, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, tabel 3.

Tabel 8: Krav til ammoniakdeposition i de forskellige naturkategorier

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
<i>Kategori 1</i> § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden <ul style="list-style-type: none"> • 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug • 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug • 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug
<i>Kategori 2</i> § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
<i>Kategori 3</i> Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove	Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha/år, men ikke stille krav om en merdeposition mindre end 1,0 kg N/ha/år.

- Kategori 1-natur (Natura 2000)

Nærmeste habitatområde – Hammer Bakker, østlig del (H218) – ligger ca. 7,58 km syd for ejendommen. Af Natura 2000-planen 2010-2015 fremgår udpegningsgrundlaget for habitatområdet samt prognoser for bevaringsstatus på naturtyperne og arterne.

Udpegningsgrundlag for habitatområdet

Naturtyper: Brunvandet sø (3160), Tør hede (4030), Enekrat (5130), Surt overdrev (6230), Tidvis våd eng (6410), Hængesæk (7140), Kildevæld (7220), Bøg på mor (9110), Bøg på muld (9130) Bøg på muld (9130)
Arter: Stor vandsalamander (1166)

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Hængesæk da kvælstofdepositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på hele arealet samt pga. tilgroning med birk og nåletræer og tilstedeværelsen af invasive arter.
- Tørre heder og sure overdrev da kvælstofdepositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på over 25 % af arealerne, pga. tilgroning med vedplanter, græs og høje urter samt invasive arter.
- Brunvandet sø da kvælstofdepositionen vurderes at overstige laveste ende af tålegrænseintervallet for hele arealet.
- Enekrat pga. tilgroning med vedplanter, græs og høje urter og da kvælstofdepositionen vurderes at overskride laveste ende af tålegrænseintervallet.
- Kildevæld da kvælstofdepositionen vurderes at overstige laveste ende af tålegrænseintervallet for naturtypen.
- Skovnaturtyper, da kvælstofdepositionen overskrider laveste ende af tålegrænseintervallet på hele arealet.

Brønderslev Kommune har ikke besigtiget habitatområdet i forbindelse med udvidelsen primært på baggrund af afstanden fra ejendommen til habitatområdet.

Inden for Natura 2000-området er der registreret beskyttet hede, som derfor er omfattet af Kategori 1-natur.

Beregningen af højeste merdeposition og højeste totaldeposition til dette naturområde samt andre nærtliggende naturområder fremgår af *Tabel 9*. Placeringen af naturpunkterne for disse scenarieberegninger kan ses af bilag 6 og 6-2.

Det fremgår heraf, at kravet om maksimal tilladt totaldeposition er overholdt i forhold til Kategori 1-natur, da den er beregnet til 0 kg N/ha/år for arealerne omfattet af Kategori 1-natur. Brønderslev Kommune vurderer derfor, at den ansøgte udvidelse ikke vil påvirke Kategori 1-natur, og at der ikke er grundlag for at stille skærpede krav under hensyn til naturområdernes karakter.

Tabel 9: Ammoniakberegninger

Naturområde	Natur punkt	Scenariebe regning	Afstand og retning fra anlæg til naturpunkt	Højeste merdeposition [kg N/ha/år]	Højeste totaldeposition fra anlæg [kg N/ha/år]	Baggrundsbelastning [kg N/ha/år]	Tålegrænse [kg N/ha/år]
Kategori 1-natur:							
Hede	1	68905	7,7 km (syd)	0	0	-	10-25
Kategori 2-natur:							
Overdrev	2	68892	567 m (sydøst)	0	0	13,10	10-20
Overdrev	3	68898	2,2 km (nord)	0	0	15,05	10-20
Kategori 3-natur:							
Overdrev	4	66276 (ansøgnings-skema)	472 m (nord)	0	0,1	13,11	10-20
Overdrev	5	67745	541 m (nordøst)	0	0,1	13,11	10-20
Mose	6	67747	588 m (øst)	0	0,1	13,11	5-30

- Ammoniakfordampning fra udbringningsarealerne

Størstedelen af udbringningsarealerne er koncentreret i nærheden af Rolighedsvej 7, se bilag 5-2. Den korteste afstand herfra og til habitatområdet er derfor ca. 7 km.

Ifølge Miljøstyrelsens digitale vejledning (www.mst.dk) vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha uafhængig af gødningstype og udbringningsteknologi, hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter.

Det vurderes således, at udvidelsen af anlægget og udbringningen på markerne, i henhold til opstillede vilkår, er i overensstemmelse med gældende lovgivning.

- Kategori 2-natur

I en afstand af ca. 2,2 km mod nord findes den nærmeste registrerede naturtype – overdrev – omfattet af Kategori 2-natur. Kategori 2-natur kan maksimalt tåle en totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år fra stald og lager fra husdyrbruget.

Som det fremgår af *Tabel 9*, så er den nedre tålegrænse overskredet alene ved baggrundsbelastningen for de nærmeste naturtyper omfattet af Kategori 2-natur. Den øvre tålegrænse er ikke overskredet, og husdyrbruget bidrager ikke til større merdeposition eller totaldeposition. Brønderslev Kommune vurderer derfor, at depositionen fra stald og lager ikke vil påvirke Kategori 2-natur, og at der ikke er grundlag for at stille skærpede krav under hensyn til naturområdernes karakter.

- Ammoniakfordampning fra udbringningsarealerne

Den korteste afstand fra udbringningsarealerne til det nærmeste område omfattet af Kategori 2-natur er ca. 1,3 km. Da afstanden er langt over 100 m, så vurderes ammoniakfordampningen fra arealerne ikke at vil påvirke Kategori 2-natur.

- Kategori 3-natur

Til kategorien hører heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove. I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kan kommunen tillade en merdeposition større end 1,0 kg N/ha/år, men der kan ikke stilles krav om en merdeposition mindre end 1,0 kg N/ha/år.

Brønderslev Kommune har derfor foretaget beregninger til den Kategori 3-natur, der ligger nærmest anlægget, se disse naturpunkter i bilag 6-2.

Af *Tabel 9* fremgår den beregnede merdeposition og totaldeposition, som den ansøgte udvidelse af husdyrbruget vil påføre de nærmeste § 3-naturarealer samt potentiel ammoniakfølsom skov.

I en afstand af ca. 472 m nord for husdyrbruget findes den nærmeste naturtype – et overdrev – som er omfattet af kategori 3-natur. Merdepositionen er her beregnet til 0,0 kg N/ha/år og totaldepositionen er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Der findes endnu et overdrev ca. 541 m nordøst for husdyrbruget. Merdepositionen er her beregnet til 0,0 kg N/ha/år og totaldepositionen er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Derudover findes der en mose ca. 588 m øst for husdyrbruget. Merdepositionen er her beregnet til 0,0 kg N/ha/år og totaldepositionen er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Ifølge Miljøstyrelsens digitale vejledning vil en merbelastning på mindre end 1 kg N/ha/år som udgangspunkt ikke udgøre et væsentligt merbidrag, og det kan derfor ikke medføre tilstandsændringer af § 3-områder.

Beregningerne i *Tabel 9* viser, at de nedre tålegrænser for ovennævnte Kategori 3-natur er overskredet alene ved baggrundsbelastningen, men at de øvre tålegrænser ikke er overskredet.

Beregningerne viser også, at den højeste merdeposition for disse naturtyper hver især er mindre end 1 kg N/ha/år.

Da merbelastning og tålegrænser ikke overskrides til de nærmeste naturarealer, som fremgår af *Table 9*, så vurderes det ikke relevant at undersøge og vurdere merbelastning og tålegrænser for naturarealer, som ligger længere væk. Vurderingen er lavet ud fra det videnskabelige grundlag og kendskabet til de pågældende naturtyper, der i øjeblikket er tilgængelig til vurdering af naturtyperne.

På baggrund af ovenstående vurderer Brønderslev Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Kategori 3-naturen.

- Ammoniakfordampning fra udbringningsarealerne

Flere af udbringningsarealerne ligger op til naturområder, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Udbringning af kvæggylle *kan* skabe påvirkninger på over 1 kg N/ha inden for de nærmeste 20 meter. Dette vurderer Miljøstyrelsen i de fleste tilfælde kun at være et problem for den nærliggende natur, hvis naturarealerne ligger i Natura 2000-område eller indeholder yngle/rasteområder for bilag IV-arter. Da dette ikke er tilfældet i forhold til udbringningsarealerne har Brønderslev Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille skærpede krav til udbringningen.

Ammoniakpåvirkningen ved udbringning kan dog nedbringes til langt under 1 kg N/ha – også ved udbringning tæt på et naturområde – hvis gyllen nedbringes hurtigt, nedfældes eller der anvendes forsuret gylle, hvilket fremgår af NMK-133-00072.

Derudover er der i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen krav til, at udbringning af flydende husdyrgødning på arealer uden etablerede afgrøder til høst, fodergræsmarker og på arealer med frøgræs (for hvilke der ikke er indgået kontrakt med frøavlsfirma i den kommende sæson), skal ske ved nedfældning eller ved anvendelse af ammoniakreducerende teknologier beskrevet på Miljøstyrelsens teknologiliste. Nedfældning samt andre teknologier, som f.eks. forsuring, mindsker ammoniakfordampningen fra gyllen, og dermed sker der en beskyttelse af de nærliggende naturarealer.

- Bilag IV-arter

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring anlægget og udbringningsarealerne. På baggrund af "Faglig rapport nr. 635" fra DCE samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan omfatte følgende arter: Damflagermus, vandflagermus, dværgflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, odder, markfirben og spidssnudet frø.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg og udbringningsarealer, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes.

Odder færdes typisk tæt på søer og vandløb, men kan også findes langt fra disse. Da odder oftest er nataktive og driften af landbruget og markerne normalt foregår i dagtimerne, vurderes det, at raste- og yngleområderne for odder ikke bliver påvirket.

Især solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirbenet. Anlægget og udbringningsarealerne vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller rastesteder på eller i nærheden af anlægget eller udbringningsarealerne.

Spidssnudet frø kan forekomme i mange typer af vandhuller, men foretrækker vandhuller, der omgives af fugtige udyrkede arealer som fødesøgnings- og rasteområde.

Markdriften vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter. Dette tilskrives, at udbringningen af husdyrgødning ikke vurderes at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

- Artsfredninger og rødlistearter

I nærheden af anlægget og på udbringningsarealerne er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistearter.

- Fredede områder og fredede fortidsminder

De fleste fortidsminder, som er synlige i terrænet, er automatisk beskyttede efter museumsloven. For at sikre, at fortidsmindet vedbliver at være synligt i terrænet, er der en beskyttelseszone på 100 meter fra fortidsmindets ydergrænse.

Inden for beskyttelseszonen er det ikke tilladt at foretage ændringer i tilstanden. Der må blandt andet ikke placeres bebyggelse som bygninger, skure, campingvogne og master. Der må heller ikke foretages ændringer i terrænet, beplantning eller hegning.

For at hindre, at fortidsminderne beskadiges ved dyrkning af de omgivende arealer, er der efter museumsloven fastlagt en dyrkningsfri bræmme på 2 meter rundt om fortidsmindet. Det vil sige, at der på fortidsmindet og inden for en afstand af 2 meter ikke må foretages jordbehandling, bygges, tilplantes eller bruges metaldetektorer. Museumsloven hører under Kulturstyrelsen.

På arealet uden for 2-meter-bræmmen er landbrugsmæssig drift tilladt. Tilplantning med juletræer, frugttræer og lignende er dog ikke tilladt.

På jordbrugsejendomme kan der ske sædvanlig hegning. Skovarealer kan gentilplantes. Beplantning i eksisterende haver er ikke omfattet af forbuddet.

Kommunen træffer afgørelse om dispensation fra beskyttelseszonen, og der meddeles kun undtagelsesvist dispensation.

Der er ingen fredede områder i nærheden af husdyrbruget eller i nærheden af udbringningsarealerne.

Der er registreret et ikke-fredede fortidsminde på marken 14-0, og derudover er en del af mark 14-0 omfattet af en arealregistrering for et fortidsminde, som er et marksystem fra jernalderen.

Hele mark 16-0 er også omfattet af en arealregistrering for et fortidsminde, hvilket også er et marksystem fra jernalderen.

Vendsyssel Historiske Museum kan kontaktes for oplysninger og evt. retningslinjer i forhold hertil.

- Vandløb

Generelt må husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand og mineralsk gødning (handelsgødning) ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb, herunder dræn, søer over 100 m² og kystvande, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen. Endvidere er udbringning af husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand og mineralsk gødning (handelsgødning) på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord ikke tilladt.

Desuden må husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse og mineralsk gødning (handelsgødning) ikke udbringes på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller kystvande inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller kystvandets afgrænsning ved daglige vande. Flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse, som nedfældes i parallel retning i forhold til det nærliggende vandmiljø og flydende mineralsk gødning (handelsgødning) er dog ikke omfattet af ovenstående regel, hvis gødningen udspreddes på stejle skrånninger med en hældning på mellem 6° og 12°.

Ifølge vandløbslovens § 69 er der krav om 2 m bræmmer for alle vandløb og for søer over 100 m², der ligger i landzone og som er naturlige eller højt målsatte i kommuneplanen.

Derudover skal der være randzoner om søer og vandløb. Randzonerne er en dyrknings-, sprøjte- og gødskningsfri zone på 9 m eller 7 m langs en række vandløb og søer.

Ansøger har specifikt taget stilling til udtagning af randzoner, så udbringningsarealerne ikke indgår i randzonerne. Det er ansøgers ansvar, at gældende lovgivning vedr. randzoner overholdes. NaturErhvervstyrelsen er myndighed i forhold til randzonerne.

Markerne 9-0, 10-0, 11-1, 12-0 og 13-0 ligger op til Ryå, der har miljømål for faunaklasse 5.

Mark 12-0 ligger også op til Hallund Å, der har miljømål for faunaklasse 5 og 6.

Det er Brønderslev Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspredding af husdyrgødning i det omfang, der ansøges om og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb. På det grundlag vurderes det, at ændringen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningerne.

Konklusion – Beskyttet natur

Ud fra ovenstående har Brønderslev Kommune samlet vurderet:

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som uden for Natura 2000-områder, og
- at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.⁹

2.10 Vilkår – Hensyn til landskab

38. Møddingspladsen skal placeres, som det fremgår af bilag 1.
39. Møddingspladsen skal etableres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblade.
40. Det er en forudsætning for etablering af den nye møddingsplads, at der indhentes særskilt byggetilladelse hertil ved Brønderslev Kommune inden byggeriet påbegyndes.
41. Det er en forudsætning for indretning af stald med kvæg på dybstrøelse i 2 eksisterende

⁹ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

lader, se bilag 2, at der indhentes særskilt byggetilladelse hertil ved Brønderslev Kommune senest 3 måneder efter meddelelse af denne miljøgodkendelse.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Hensyn til landskab

Bygningsmassen på Rolighedsvej 7 er i Kommuneplan 2013-2025 placeret i *Gunstig zone* i forhold til udpegning af områder til placering og udvidelse af store husdyrbrug (mere end 500 DE).¹⁰ Denne zone er hovedsagelig forbeholdt jordbrugsmæssige formål, herunder placering af store landbrugsbygninger og -anlæg.

Den ansøgte udvidelse medfører ikke opførelse af nye bygningsanlæg. Der er dog søgt om at etablere en ny møddingsplads, som placeres i området umiddelbart syd for den eksisterende kviestald og imellem eksisterende vaskeplads og gyllebeholder, se bilag 1.

Møddingspladsen etableres i forlængelse af vaskepladsen, og den samlede størrelse af disse pladser vil blive ca. 25 x 8,5 m, hvilket giver et areal på ca. 212,5 m².

Brønderslev Kommune vurderer derfor, at den ansøgte møddingsplads kan etableres med den ønskede placering i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse uden negativ påvirkning af hensynet til landskabet.

Der er dog fastsat vilkår om, at der skal indhentes særskilt byggetilladelse til møddingspladsen inden byggeriet påbegyndes.

Derudover ændrer eksisterende bygninger anvendelse fra lade til stald med kvæg på dybstrøelse, og der er derfor fastsat vilkår om, at der skal indhentes særskilt byggetilladelse hertil senest 3 måneder efter meddelelse af denne miljøgodkendelse.

Alle bygninger ligger desuden uden for naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer, og der er ingen særlige friluftsjerter knyttet til området med landbrugsejendommens bygningsmasse.

Afstanden fra eksisterende stald eller lignende til offentlig vej og privat fællesvej er ca. 7 m, og derudover er afstanden fra eksisterende stald til beboelse på samme ejendom ca. 2 m. I husdyrgodkendelseslovens § 8, stk. 1 er der angivet en mindste afstand på 15 m fra staldanlæg til offentlig vej og privat fællesvej samt til beboelse på samme ejendom.

Afstanden fra eksisterende stald eller lignende til naboskel er ca. 12 m, hvor der i § 8, stk. 1 er et krav om mindst 30 m.

Brønderslev Kommune dispenserer fra afstandskravet til offentlig vej og privat fællesvej, samt afstandskravene til naboskel og beboelse på samme ejendom, jf. § 9, stk. 3 i husdyrgodkendelsesloven, da der er tale om eksisterende bygninger, og da det ansøgte projekt ikke vurderes at medføre væsentlige gener sammenlignet med den eksisterende produktion.

2.11 Vilkår – Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

42. Omrøring af gyllebeholder må kun foretages 6 timer før beholderen skal tømmes.
43. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletank ikke pumpes gylle uden for tanken.

¹⁰ Jf. Brønderslev Kommuneplan 2013-2025, retningslinje 2.3.5 – Placering og udvidelse af store husdyrbrug.

44. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.
45. Pumpning af gylle skal ske ved konstant overvågning.
46. Der skal til stadighed være halmballer i sådan et antal, at det er muligt at etablere en vold til sikring af miljøet mod forurening fra f.eks. gylleudslip.
47. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild skal gødningen straks opsamles.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrgødningen håndteres som flydende og fast husdyrgødning, herunder også dybstrøelse. Ifølge ansøgningsmaterialet vil der efter udvidelsen årligt produceres 1.219 tons gylle, herunder også drikkevandsspild, rengøringsvand, som ledes til gyllebeholderen, samt regnvand tilført gyllebeholder, møddingsplads og vaskeplads. Derudover vil der årligt blive produceret 642 tons fast husdyrgødning, herunder også dybstrøelse.

Der er ansøgt om at etablere en møddingsplads i tilknytning til eksisterende bygninger. Ansøger oplyser, at afløb fra møddings- og vaskeplads ledes til gyllebeholderen, og der etableres randbelægning omkring pladsen. Der er fastsat vilkår om, at møddingspladsen etableres i overensstemmelse med gældende regler.

På Rolighedsvej 7 findes der 1 gyllebeholder, som har en kapacitet på 820 m³, se *Tabel 10*. Gyllebeholderen er med naturligt flydelag. Kapaciteten af flydende husdyrgødning i fortank er opgjort til 10 m³. Den samlede opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning er dermed opgjort til 830 m³. Mængden af gylle samt spildevand og overfaldevand, som tilføres gyllebeholderen, er opgjort til ca. 1.262 m³, hvilket svarer til en opbevaringskapacitet for ca. 7,9 måneder. Det vurderes på den baggrund, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig for bedriften, da der ikke produceres mere gylle end i nudrift.

Tabel 10: Opbevaringsanlæg

	Byggeår/ beholderkontrol	Kapacitet [tons]	Lagerandel i %
Gyllebeholder (med naturligt flydelag)	1990/2000/2010	820 m ³	98,8
Fortank		10 m ³	1,2
Samlet kapacitet		830 m³	100

Mindst 65 % af dybstrøelsen skal udbringes direkte på udbringingsarealerne. Opbevaring af fast husdyrgødning på møddingsplads og i markstak skal ske i overensstemmelse med den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Brønderslev Kommune vurderer, at denne regulering er tilstrækkelig til at sikre, at husdyrgødningen opbevares miljømæssigt forsvarligt.

På baggrund af afstanden fra gyllebeholderen – på mindst 260 m til søer, vandboringer og vandløb – vurderes der ikke at være risiko for forurening af disse. For at mindske området for et evt. gylleudslip fra gyllebeholderen, så har Brønderslev Kommune valgt at stille vilkår om, at der altid skal være halmballer til stede på ejendommen, således der i tilfælde af gylleudslip kan laves en barriere/vold.

2.12 Vilkår – Udbringning af husdyrgødning

48. Der må kun udbringes husdyrgødning på de udbringningsarealer, der fremgår med rød markering af bilag 5-2.
49. Der skal fra husdyrbruget afsættes husdyrgødning svarende til 101,78 DE i planperioden (1/8 til 31/7) på udbringningsarealerne, som er markeret med rød, se bilag 5-2.
50. Ændringer i udbringningsarealerne, som ikke er omfattet i denne miljøgodkendelse, skal forinden anmeldes til kommunen.
51. Udbringning af husdyrgødning skal ske således, at lugtgener begrænses mest muligt.
52. Der må ikke udbringes anden organisk gødning, som f.eks. spildevandsslam, kartoffelsaft el. lign., på bedriftens udbringningsarealer uden tilladelse eller godkendelse fra Brønderslev Kommune.
53. Senest når husdyrproduktionen overstiger grænsen i vilkår 49, skal der årligt afsættes husdyrgødning til biogasanlæg eller til tredjemandsarealer for den mængde husdyrgødning, som overstiger grænsen i vilkår 49.
Senest på dette tidspunkt skal der også foreligge en underskrevet aftale om levering af husdyrgødning til biogasanlæg eller om udbringning af husdyrgødning på tredjemandsarealer, der er godkendt som udbringningsarealer. Ved fuld udnyttelse af godkendelsen skal den årlige afsætning mindst svare til 0,5 DE.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Udbringning af husdyrgødning

Gødningstyper fordelt på kg kvælstof (N) og kg fosfor (P) kan ses i *Tabel 11*.

Tabel 11: Gødningstyper

Gødningstype	Kg N/år	Kg P/år	DE
Dybstrøelse	4.744,17	707,12	44,15
Kvæggylle	5.815,07	870,54	57,63
Total	10.559,24	1.577,66	101,78

De samlede udbringningsarealer for Rolighedsvej 7 er oplyst til 61,03 ha. Det nødvendige harmoniareal er på 59,87 ha ($((101,78 \text{ DE}) / (1,7 \text{ DE/ha}))$) for det ansøgte antal dyreenheder. På den baggrund vurderes harmonikravet at være overholdt.

Der er fastsat vilkår om afsætning af husdyrgødning til biogasanlæg eller tredjemandsarealer, da det er en forudsætning for overholdelse af krav om udledning af fosfor.

Der skal derfor afsættes husdyrgødning til biogasanlæg eller tredjemandsarealer senest når husdyrproduktionen overstiger 101,78 DE, og der skal mindst afsættes den mængde husdyrgødning, som ligger udover 101,78 DE. Ved fuld udnyttelse af godkendelsen skal den årlige afsætning af husdyrgødning mindst svare til 0,5 DE. Her er der taget højde for afsætning af husdyrgødning fra udegående dyr, som årligt svarer til 12,04 DE.

Den største afstand til fjerneste udbringningsareal er omkring 2,3 km i luftlinje. Transporter med husdyrgødning til udbringningsarealerne vil foregå med traktor.

Antallet af transporter med husdyrgødning til udbringningsarealerne forventes at stige som følge af den ansøgte udvidelse, jf. *Tabel 6*.

Som nævnt under *Transporter* skal det tilstræbes, at gulle ikke udbringes i weekender og på helligdage. Hvis udbringning tilrettelægges, så det sker under hensyntagen til naboer, vurderes udbringningen ikke at give problemer med lugtgener.

Der er fastsat vilkår om, at udbringningsarealerne ikke må tilføres anden organisk gødning som f.eks. spildevandsslam, kartoffelsaft eller el. lign. uden forudgående tilladelse eller godkendelse fra Brønderslev Kommune, da en eventuel tilførsel af anden organisk gødning indgår i beregningerne for nitratudvaskning og fosforoverskud.

Der er fastsat vilkår om udegående dyr, som skal gå på arealer uden for udbringningsarealerne, da det er en forudsætning for overholdelse af harmonikravet, se vilkår 34 og 35.

2.13 Vilkår – Overfladevand

54. Der skal altid være mindst 11,0 % efterafgrøder på bedriftens udbringningsarealer udover NaturErhvervstyrelsens krav om andel af efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge samme regler, som er gældende for de lovpligtige efterafgrøder mht. artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Overfladevand

Ejendommens husdyrgødning udbringes på arealerne, som fremgår af bilag 5-2 med rød markering. Der udbringes husdyrgødning svarende til et husdyrtryk på 1,7 DE/ha.

Ifølge jordklassificeringen (Fra Dansk Jordbrugsforskning 1975-1979) er arealerne i området klassificeret som: Finsandet jord (JB2) og Humus (JB11). Da jordbundstyperne i ansøgningskemaet er angivet med JB2 og JB11, vurderer Brønderslev Kommune, at jordbundstyperne er angivet korrekt.

Overfladevand – Nitrat

Nedenstående tabel viser, hvorledes bedriftens ejede og forpagtede arealer er beliggende i forhold til kvælstoffølsomme områder i Brønderslev Kommune.

Tabel 12: Nitratklasser

Udbringningsareal [ha]	Nitratklasse 0 [ha]	Nitratklasse I [ha]	Nitratklasse II [ha]	Nitratklasse III [ha]
61,03	5,45	0	55,58	0

Af det samlede ejede og forpagtede udbringningsareal på 61,03 ha ligger 55,58 ha i nitratklasse II, mens de øvrige arealer er uden for nitratklasse. For arealer inden for nitratklasse II er der efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen krav om, at der alene må udbringes 65 % af den husdyrgødning, som harmonireglerne ellers giver mulighed for. Der kan dog udbringes mere husdyrgødning, hvis der benyttes andre virkemidler som f.eks. ekstra efterafgrøder. På Rolighedsvej 7 øges det samlede areal med efterafgrøder som virkemiddel, så der altid vil være mindst 11,0 % udover det til enhver tid gældende krav om andel af efterafgrøder.

Ifølge ansøgningsmaterialets beregninger må der i gennemsnit udbringes 1,16 DE/ha (DE_{max}) svarende til en udvaskning på maksimalt 55,1 kg N/ha fra rodzonen. Det reelle dyretryk er 1,67 DE/ha (DE_{reel}) og den reelle udvaskning er på 53,7 kg N/ha. Kravet til maksimal kvælstofudvaskning er således overholdt, da den reelle udvaskning er mindre end den maksimale udvaskning. Det er under forudsætning af, at der mindst skal være 11,0 % ekstra efterafgrøder på bedriftens udbringningsarealer udover de til enhver tid gældende regler, og der er derfor fastsat vilkår herom.

Vurdering af eventuel skadevirkning af kvælstof til overfladevand, herunder marine Natura 2000-områder

Miljøstyrelsen har fastlagt 2 afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke vil medføre skadesvirkning på overfladevand som følge af nitratudvaskning.

1. Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007. (projektet i kumulation med andre planer og projekter)
2. Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1 % hvis der er tale om vandområder, der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret (påvirkning fra projektet i sig selv)

Der ligger to marker – mark 14-0 og 15-0 – på i alt 5,45 ha i oplandet Langerak. Der resterende 55,58 ha afvander til Nibe-Gjøl Bredning.

Kvælstof i relation til oplandet til Nibe-Gjøl Bredning:

Arealerne afvander via Ryå og Hallund Å, som afvander til Nibe-Gjøl Bredning. Nibe-Gjøl Bredning er en del af Limfjorden. Forholdene i Limfjorden er beskrevet i "Forslag til Vandplan, Hovedopland 1.2 Limfjorden, Offentlig høring, juni 2013". De arealer i Brønderslev Kommune, som afvander til Limfjorden, har næsten alle Nibe-Gjøl Bredning som recipient. Nibe-Gjøl Bredning er udpeget som habitatområde "H15, Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal". Området er tillige fuglebeskyttelsesområde (F1). Størstedelen af oplandet til Nibe-Gjøl Bredning er karakteriseret som "oplande til meget sårbare Natura 2000-områder".

Udpegningsgrundlaget for de marine Natura 2000 områder i Nibe-Gjøl Bredning er en hel række forskellige naturtyper og arter, bl.a. naturtyperne "1110, sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand" og "1160, større lavvandede bugter og vige" samt arterne odder, spættet sæl og forskellige arter af andefugle og terner. Risikoanalysen fra Vand- og Naturplanerne har vist, at habitatområderne i Nibe-Gjøl Bredning er i risiko for ikke at opfylde målet i Vandplanen i 2015. Årsagen hertil er bl.a., at Nibe-Gjøl Bredning er påvirkelig ved tilførslen af næringsstoffer. Tilførslen af næringsstoffer forventes som følge af VMP I, II og III at falde frem til 2015.

Afskæringskriterie nr. 1 – Påvirkning i kumulation med andre planer og projekter

Dyretrykket i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning har været svagt stigende fra 2007 til 2012 fra 89.048 DE til 91.676¹¹ DE. Antallet af dyreenheder er opgjort på baggrund af det Centrale Husdyr Register (CHR-registret). I henhold til datamaterialet i www.jordbrugsanalyser.dk er der sket en stigning fra 2007 til 2012 på 2,95 %. En opgørelse, som også inkluderer data fra årene 2008-2011, viser også en stigende tendens. Brønderslev Kommune har ved hjælp af lineær regression beregnet, at stigningen inklusiv 2008-2010 ligger på ca. 2,4 %. Kommunen har endvidere beregnet, at forklaringsgraden, r^2 er større end 0,5, hvilket anses som en sikker tendens.

Efter Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse, jr. nr. NKM-133-00068 fra d. 24/11 2011 har Miljøstyrelsen ændret retningslinjer for, hvordan der skal laves konkrete vurderinger af nitratudvaskningen til overfladevand, der ligger ud over det fastlagte miljøbeskyttelsesniveau. De ændrede retningslinjer er beskrevet i notatet fra Miljøstyrelsen d. 22/12 2011 "Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse om kvælstofudvaskning svarende til planteavl". Det fremgår heraf, at der kan ses bort fra en evt. stigning i husdyrholdet i et givet opland, såfremt husdyrbruget i en ansøgning om miljøgodkendelse *reducerer udvaskningen til et niveau på linje med et planteavlsbrug*, nærmere defineret som udvaskningen ved valg af et planteavlssædskifte.

¹¹ <http://jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

Det fremgår af ansøgningskemaet, at i ansøgt drift og med anvendelse af husdyrgødning vil der efter udvidelsen være en nitratudvaskning på 53,7 kg N/ha/år. I et tilsvarende planteavlssædskifte ville udvaskningen uden virkemidlet sædskifte og uden brug af husdyrgødning have været 53,9 kg N/ha/år. Det er således dokumenteret, at udvaskningen er mindre i ansøgt drift end den ville have været med planteavlssædskifte på de samme arealer. Som konsekvens heraf kan der ses bort fra stigningen i dyretrykket i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning.

Afskæringskriterie nr. 2 – Påvirkning fra projektet i sig selv

I ovenstående afsnit er der argumenteret for, at udvaskningen i ansøgt drift med anvendelse af husdyrgødning er mindre end udvaskningen ville have været med et planteavlssædskifte. Når projektet ikke påvirker et marint Natura 2000-område **i kumulation** med andre projekter, er den eneste logiske konsekvens, at så kan projektet heller ikke påvirke Natura 2000-området **i sig selv**.

Fosfor i relation til oplandet til Nibe-Gjøl Bredning:

Ifølge retningslinjer fra Miljøstyrelsen skal der foretages en vurdering af, hvorvidt et projekt i sig selv kan påvirke habitatområder med hensyn til fosfor. Brønderslev Kommune har vurderet, at den samlede påvirkning af Nibe-Gjøl Bredning med fosfor er 43,9 t P pr. år¹².

I forhold til ejendommen Rolighedsvej 7 kan beregningerne for fosfor ses af nedenstående skema.

Tabel 13: Beregning for fosfor

Rolighedsvej 7, 9382 Tylstrup – Beregning for fosfor		
Areal til udbringning, [ha]		55,58 ha
Fosforoverskud, [kg P/ha/år]		5,6 kg P/ha/år
Forøgelse i godkendelsesperioden på 8 år, [kg P]	5,6 kg P/ha/år x 8 år	44,8 kg P/ha
Forøgelse ift. en samlet fosforpulje på 2.000 kg pr. ha i pløjelaget ¹³	44,8 kg P/ha / 2.000 kg P/ha	2,2 %
Worst-case udvaskning af fosfor ¹⁴	(standardværdi)	1 kg P/ha/år
Worst-case udvaskning fra projektet	55,58 ha x 1 kg P/ha/år	55,58 kg P/ha/år
Worst-case påvirkning fra projektet ift. den procentvise forøgelse i godkendelsesperioden	55,58 x 0,022	1,2 kg P
Ansøgt forforbidrag af det samlede fosforbidrag til Natura 2000-området	1,2 / 84.000	0,001 %

Påvirkningen fra arealerne i Brønderslev Kommune i det konkrete projekt udgør 0,001 % og dermed langt under både 1 og 5 % af den samlede belastning til Nibe-Gjøl Bredning. På den baggrund vurderer Brønderslev Kommune, at projektet ikke i sig selv kan give anledning til væsentlig fosforpåvirkning af det marine Natura 2000-område i Nibe-Gjøl Bredning.

¹² Udregnet ud fra forudsætninger i "Udkast til Vandplan 2010-2015, Limfjorden, Hovedopland 1.2, Forhøring, januar 2010". Forudsætninger fra udkast til Vandplan: P-afstrømning på 0,5 kg pr. ha pr. år (aflæst ud fra figur 2.4.2). Desuden ud fra en forudsætning om et dyrket areal i oplandet på 65 % og et udyrket areal på 35 %. Fra det udyrkede areal er der regnet med et tab på 0,08 kg P pr. ha pr. år.

¹³ I henhold til forudsætninger i digital vejledning fra Miljøstyrelsen.

¹⁴ I henhold til forudsætninger i digital vejledning fra Miljøstyrelsen.

Kvælstof i relation til oplandet til Langerak:

Arealerne afvander også til oplandet Langerak. Langerak udgør den østlige del af Limfjorden. Forholdene i Limfjorden er beskrevet i "Forslag til Vandplan, Hovedopland 1.2 Limfjorden, offentlig høring, juni 2013". Brønderslev Kommunes andel af det samlede opland til Langerak er relativt lille. Langerak er ikke habitatområde, men Limfjorden udmunder mod øst til habitatområdet "H 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Den del af oplandet til Langerak og Kattegat, som er beliggende i Brønderslev Kommune, er karakteriseret som "oplande til sårbare Natura 2000-områder". Ingen dele af oplandet i Brønderslev Kommune afvander til Randers Fjord eller Mariager Fjord.

Udpegningsgrundlaget for de marine Natura 2000 områder i Kattegat er en hel række forskellige naturtyper og arter, bl.a. naturtyperne "1110, sandbanke" og "1160, bugt" samt arterne odder, spættet sæl og forskellige arter af andefugle og terner. Risikoanalysen fra Vand- og Naturplanerne har vist, at habitatområderne i Kattegat er i risiko for ikke at opfylde målet i Vandplanen i 2015. Årsagen hertil er bl.a., at Kattegat er påvirkelig ved tilførslen af næringsstoffer. Tilførslen af næringsstoffer forventes som følge af VMP I, II og III at falde frem til 2015.

Afskæringskriterie nr. 1 – Påvirkning i kumulation med andre planer og projekter

Dyretrykket i oplandet til Langerak har været svagt stigende fra 2007 til 2012 fra 50.016 DE til 50.417¹⁵ DE. Antallet af dyreenheder er opgjort på baggrund af det Centrale Husdyr Register (CHR-registret). I henhold til datamaterialet i www.jordbrugsanalyser.dk er der sket en stigning fra 2007 til 2012 på 0,80 %. En opgørelse, som også inkluderer data fra årene 2008-2011, viser også en stigende tendens. Brønderslev Kommune har ved hjælp af lineær regression beregnet, at stigningen inklusiv 2008-2010 ligger på ca. 1,20 %. Kommunen har endvidere beregnet, at forklaringsgraden, r^2 er mindre end 0,5, hvilket anses som en usikker tendens. Selvom der er tale om en usikker tendens, er det Brønderslev Kommunes opfattelse, at der ud fra en sikkerhedsbetragtning skal administreres, som om der var tale om en sikker stigende tendens; dvs. på samme måde som i sager, hvor der er en sikker stigende tendens i dyreholdets størrelse i oplandet.

Efter Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse, jr. nr. NKM-133-00068 fra d. 24/11 2011 har Miljøstyrelsen ændret retningslinjer for, hvordan der skal laves konkrete vurderinger af nitratudvaskningen til overfladevand, der ligger ud over det fastlagte miljøbeskyttelsesniveau. De ændrede retningslinjer er beskrevet i notatet fra Miljøstyrelsen d. 22/12 2011 "Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse om kvælstofudvaskning svarende til planteavl". Det fremgår heraf, at der kan ses bort fra en evt. stigning i husdyrholdet i et givet opland, såfremt husdyrbruget i en ansøgning om miljøgodkendelse *reducerer udvaskningen til et niveau på linje med et planteavlsbrug*, nærmere defineret som udvaskningen ved valg af et planteavlssædskifte.

Ved beregning af nitratudvaskning fra udbringningsarealerne til oplandet Langerak anvendes værdierne fra ansøgningskemaet, som også blev anvendt i beregningen i forhold til Nibe-Gjøl Bredning. Dermed er det således dokumenteret, at udvaskningen er mindre i ansøgt drift, end det ville have været i et planteavlssædskifte på de samme arealer. Som konsekvens heraf kan der ses bort fra stigningen i dyretrykket i oplandet til Langerak.

Afskæringskriterie nr. 2 – Påvirkning fra projektet i sig selv

I ovenstående afsnit er der argumenteret for, at udvaskningen i ansøgt drift med anvendelse af husdyrgødning er mindre, end udvaskningen ville have været i et planteavlssædskifte. Når projektet ikke påvirker et marint Natura 2000-område **i kumulation** med andre projekter, er den eneste logiske konsekvens, at så kan projektet heller ikke påvirke Natura 2000-området **i sig selv**.

---

¹⁵ <http://jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

Fosfor i relation til oplandet til Langerak:

Ifølge retningslinjer fra Miljøstyrelsen skal der foretages en vurdering af, hvorvidt et projekt i sig selv kan påvirke habitatområder med hensyn til fosfor. Brønderslev Kommune har vurderet, at den samlede påvirkning af Nordlige Kattegat via Langerak med fosfor er 35,7 t P pr. år¹⁶.

I forhold til ejendommen Rolighedsvej 7 kan beregningerne for fosfor ses af nedenstående skema

Tabel 14: Beregning for fosfor

Rolighedsvej 7, 9382 Tylstrup – Beregning for fosfor		
Areal til udbringning, [ha]		5,45 ha
Fosforoverskud, [kg P/ha/år]		5,6 kg P/ha/år
Forøgelse i godkendelsesperioden på 8 år, [kg P]	5,6 kg P/ha/år x 8 år	44,8 kg P/ha
Forøgelse ift. en samlet fosforpulje på 2.000 kg pr. ha i pløjelaget ¹⁷	44,8 kg P/ha / 2.000 kg P/ha	2,2 %
Worst-case udvaskning af fosfor ¹⁸	(standardværdi)	1 kg P/ha/år
Worst-case udvaskning fra projektet	5,45 ha x 1 kg P/ha/år	5,45 kg P/ha/år
Worst-case påvirkning fra projektet ift. den procentvise forøgelse i godkendelsesperioden	5,45 x 0,022	0,1 kg P
Ansøgt forforbidrag af det samlede fosforbidrag til Natura 2000-området	0,1 / 84.000	0,0001 %

Påvirkningen fra arealerne i Brønderslev Kommune i det konkrete projekt udgør 0,0001 % og dermed langt under både 1 og 5 % af den samlede belastning til Langerak / Nordlige Kattegat. På den baggrund vurderer Brønderslev Kommune, at projektet ikke i sig selv kan give anledning til væsentlig fosforpåvirkning af det marine Natura 2000-område i Nordlige Kattegat via Langerak.

2.14 Vilkår – Grundvand

Ingen vilkår.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Grundvand

Ingen af udbringningsarealerne for husdyrbruget ligger i nitratfølsomme indvindingsområder.

Af den årsag skal Brønderslev Kommune ikke foretage en vurdering omkring nitratudvaskning til grundvand, og der fastsættes derfor ingen vilkår.

2.15 Vilkår – Bedste tilgængelige teknik – BAT

55. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal husdyrbruget dokumentere – på kommunens forlangende – at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

¹⁶ Udregnet ud fra forudsætninger i "Udkast til Vandplan 2010-2015, Limfjorden, Hovedopland 1.2, Forhøring, januar 2010". Forudsætninger fra udkast vandplan: P-afstrømning på 0,5 kg pr. ha pr. år (aflæst ud fra figur 2.4.2). Desuden ud fra en forudsætning om et dyrket areal i oplandet på 65 % og et udyrket areal på 35 %. Fra det udyrkede areal er der regnet med et tab på 0,08 kg P pr. ha pr. år.

¹⁷ I henhold til forudsætninger i digital vejledning fra Miljøstyrelsen.

¹⁸ I henhold til forudsætninger i digital vejledning fra Miljøstyrelsen.

56. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
57. Ved udskiftning af anlæg og maskiner skal der vælges tidssvarende modeller, som lever op til forøgede krav vedrørende påvirkning af miljø og natur.
58. Staldsystemer med dybstrøelse skal mindst etableres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad herfor (Landbrugets Byggeblad nr. 095.03-01).

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Bedste tilgængelige teknik

Ansøgers redegørelse for anvendelse af BAT på de andre områder fremgår af Bilag 7. Brønderslev Kommunes vurderinger og bemærkninger fremgår af følgende afsnit nedenfor.

Emissionsniveau samt BAT i stald

Husdyrbruget har både gyllebaserede staldsystemer for malkekvæg samt staldsystemer med dybstrøelse. Der er derfor foretaget beregninger af emissionsgrænseværdierne på baggrund af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for malkekvæg i gyllebaserede staldsystemer samt supplement til denne vejledning med emissionsgrænseværdier for produktion af malkekvæg udenfor gyllesystemer.

Da vejledningerne ikke indeholder værdier for staldtypen bindestald med riste, så har Brønderslev Kommune taget udgangspunkt i normtallene ved fastlæggelse af den vejledende emissionsgrænseværdi for denne staldtype.

Beregningerne viser en vejledende emissionsgrænseværdi på 574 kg N/år, se *Tabel 15*. Som beskrevet i afsnittet om ammoniakfordampning fra stald og lager, så er den samlede emission fra anlægget ifølge ansøgningskemaet opgjort til 588,61 kg N/år. Der er således en mindre overskridelse på ca. 14,5 kg N/år. Brønderslev Kommune vurderer dog, at overskridelsen kan betragtes som ubetydelig, hvilket er i overensstemmelse med Natur- og Miljøklagenævnets praksis¹⁹.

Ansøger har valgt, at kvierne skal være på græs 6 måneder årligt uden for udbringningsarealerne. Brønderslev Kommune har derfor stillet vilkår herom, da dette danner grundlag for beregning af den samlede BAT-emissionsgrænseværdi.

Tabel 15: Kommunens beregning af BAT-emissionsgrænseværdier

	Ny eller renov. stald	Antal dyr	Emission opnåelig ved anvendelse af BAT [kg NH ₃ -N pr. årsdyr]	Ammoniakemission [kg NH ₃ -N]
Malkekøer, jersey, Bindestald med riste *)	Nej	50	5,15	(50 x 5,15) = 257,5
Malkekøer, jersey, Dybstrøelse hele arealet	Nej	25	8,51	(25 x 8,51) = 212,75
Kvier, jersey, Dybstrøelse hele arealet Udegående 6 mdr./år	Nej	65	2,37	(65 x 2,37) x (6/12) = 77,025

¹⁹ Se NMK-132-00295.

Småkalve *), jersey, Dybstrøelse hele arealet	Ikke relevant	19	1,42	(19 x 1,42) = 26,98
Samlet				574

*) *Værdi for ammoniakemission er fastsat ud fra Normtal 2013, da der ikke er fastsat vejledende emissionsgrænseværdier.*

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning, at det er BAT for nye anlægsdele at vælge staldsystem med dybstrøelse begrænset til lejearealet og gyllehåndtering for den øvrige del. Ifølge BREF-dokumentet for svin og fjerkræ er det BAT med en naturligt ventileret sti og gulv med fuld dybstrøelse for fravænnede grise. Det nævnes også i BREF-dokumentet, at dybstrøelsessystemer sandsynligvis vil vinde frem pga. øget fokus på dyrevelfærd, hvilket kan tolkes derhen, at valg af et særligt velfærdsmæssigt positivt staldsystem godt kan udløse en særlig BAT-vurdering.

Ansøger har valgt, at udvidelsen af dyreholdet skal finde sted i staldsystemer med dybstrøelse i hele arealet. Disse staldafsnit omfatter alle kvier og alle småkalve samt 25 køer.

Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget opfylder kravet om anvendelse bedste tilgængelige teknik i forhold til staldene, da den vejledende emissionsgrænseværdi vurderes at være overholdt, og ved at anvende staldsystemer med dybstrøelse, der velfærdsmæssigt er godt for dyrene.

Der er sat vilkår om, at Landbrugets Byggeblad skal følges for at sikre en god startmåtte, og at dyrene altid ligger på et tørt leje.

Vurdering af anvendelse af BAT – Fosfor

Ifølge Miljøstyrelsens *"Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)"* for konventionel produktion af malkekvæg, så findes der på nuværende tidspunkt ikke tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

Brønderslev Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget må opfylde kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik i forhold til fosforudledning.

Vurdering af anvendelse af BAT – Foderstrategi

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til foderstrategi i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår for konventionel produktion af malkekvæg.

Ansøger har angivet i ansøgningsskemaet, at græsmarksafgrøder udgør mere end 25 % af totalrationen for malkekøer og opdræt, og at effekten af teknologien med en reduktion af ammoniakemissionen som følge af at reducere mængden af råprotein i foderet er derfor faldende.

Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik i forhold til foderstrategi ved bl.a. ved at udarbejde foderplan på baggrund af endagsfoderkontroller for at optimere fodersammensætningen.

Vurdering af anvendelse af BAT – Vandforbrug

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til vandforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Miljøstyrelsen anbefaler, at kommunerne støtter sig til BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion, når det skal vurderes, hvad der er BAT i forhold til vandforbrug for kvægbrug.

Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik i forhold til vandforbrug ved bl.a. genanvendelse af vand fra malkeanlæg til rengøring af malkestalden. Derudover foretages der jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer for at reducere vandforbruget.

Ansøger oplyser, at i forbindelse med kommende investeringer vil muligheder for vandbesparelser indgå i overvejelserne.

Vurdering af anvendelse af BAT – Energiforbrug

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til energieffektivitet i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Miljøstyrelsen anbefaler, at kommunerne støtter sig til BREF-dokumentet om energieffektivitet, når det skal vurderes, hvad der er BAT i forhold til energieffektivitet for kvægbrug.

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at optimere energiforbruget fra bl.a. ventilations- og pumpesystemer. Derudover er det BAT at anvende varmegenvinding.

Brønderslev Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget i forhold til energiforbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik ved bl.a. at have naturlig ventilation i staldene, og at ansøger vil anvende energibesparende belysning i takt med udskiftning af eksisterende belysning.

Vurdering af anvendelse af BAT – Opbevaring og behandling af husdyrgødning

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderen skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ifølge BREF-dokumentet kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften på visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området og manglende arealer til at udbringe husdyrgødningen så kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Brønderslev Kommune vurderer, at opbevaring og behandling af husdyrgødning på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik ved bl.a. at gyllen opbevares i en stabil beholder, som normalt tømmes 1 gang årligt med henblik på eftersyn og vedligeholdelse.

Der er også lagt vægt på, at den flydende husdyrgødning er dækket med flydelag bestående af fx snittet halm eller tilsvarende, og at omrøring af husdyrgødningen kun finder sted kort tid før tømning af beholderen, fx ved udspredning. Ansøger har fravalgt at etablere fast overdækning på gyllebeholderen, da det er problematisk at etablere på den eksisterende gyllebeholder.

Ansøger har også fravalgt at foretage behandling af husdyrgødningen i form af fx forsuring, separering eller lignende, da investering heri ikke er rentabel i forhold til udvidelsen.

Fast husdyrgødning opbevares på møddingsplads med fast bund og afløb til gyllebeholderen. Fast husdyrgødning i form af dybstrøelse opbevares i markstak i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Vurdering af anvendelse af BAT – Udbringning af husdyrgødning

Husdyrgødningen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til NaturErhvervstyrelsens normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne.

Ifølge BREF-dokumentet er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skrånede, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen, således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

For så vidt angår BAT i relation til udbringning af husdyrgødning på arealerne er det Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen, er BAT.

Brønderslev Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik, da dybstrøelse nedmuldes inden 6 timer efter udbringning i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, og da gylle udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning i sort jord og græs. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Derudover tilrettelægges udbringningen af husdyrgødningen, så risikoen for eventuelle lugtgener for omgivelserne minimeres.

2.16 Vilkår – Management og egenkontrol

59. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af vilkår i denne godkendelse.
60. Der skal ved tilsyn kunne fremvises dokumentation for følgende (dækkende for seneste 5 års produktion):
  - Størrelse og sammensætning af ejendommens dyrehold,
  - Opbevaringskapacitet,
  - Maksimalt udbragte mængde husdyrgødning,
  - Anvendt sædskifte,
  - Opfyldelse af kravet om ekstra efterafgrøder udover det til enhver tid gældende generelle krav om andel af efterafgrøder,
  - Afgræssende dyr, herunder antallet af dyr på græs, periode for afgræsning samt identifikation af afgræsningsarealer,
  - Placering af markstak med dybstrøelse,
  - Logbog for ejendommens gyllebeholder,
  - Forpagtningsaftaler,
  - Bortskaffelse af farligt affald (brugte kanyler, medicinrester, lysstofrør, akkumulatorer, spildolie, rester af sprøjtegifte m.v.).

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Management og egenkontrol

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have

procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have fremgangsmåde ved evt. uheld.

Ansøger har angivet følgende i forhold til management og egenkontrol:

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres.
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.
- Fodersammensætning og foderstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der er fast dyrelægeaftale.
- Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Køletanken tæthedsprøves hvert år af et autoriseret kølefirma.
- Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Ved påfyldning af marksprøjte sikres at der ikke sker overløb.
- Der er vandforsyning fra lukket system.
- Der leveres mælk til Arla og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Arlagården, der stiller en række krav til de daglige rutiner på ejendommen.

Brønderslev Kommune vurderer med baggrund i de stillede vilkår samt redegørelsen fra ansøgningen, at ejer har en passende egenkontrol. Samlet set vurderer Brønderslev Kommune, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt og med de stillede vilkår opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

2.17 Vilkår – Husdyrbrugets ophør

61. Ved husdyrbrugets ophør skal følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:
  - Gyllebeholdere, gyllekanaler, rørsystemer, staldafsnit m.v. skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, og dette skal udbringes i henhold til gældende lovgivning.
  - Oplagring af foder, herunder ensilage, skal afhændes, evt. til destruktion.
  - Farligt affald, kemikalier, olier, medicinpræparater m.v., skal bortskaffes i overensstemmelse med Brønderslev Kommunes gældende retningslinjer.
62. Såfremt planteavl/driften/markdriften også ophører skal følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:
  - Kunstgødning, dieselolie, sprøjtemidler m.v. skal afhændes eller bortskaffes i overensstemmelse med Brønderslev Kommunes gældende retningslinjer.
  - Olietanke skal tømmes og bortskaffes i henhold til gældende lovgivning.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Husdyrbrugets ophør

Ved ophør af husdyrbruget skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe ejendommen i miljømæssig forsvarlig tilstand.

Brønderslev Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår er truffet de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare ved husdyrbrugets ophør.

2.18 Alternative løsninger samt 0-alternativet

Ansøger angiver, at der ikke er et reelt alternativ, da udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger.

Brønderslev Kommune finder, at en alternativ løsning til den ansøgte udvidelse kan kræve opførelse af nye driftsbygninger. Brønderslev Kommune vurderer derfor ikke, bl.a. set i forhold til de landskabelige værdier, at der findes alternative løsninger, som er bedre end den ansøgte udvidelse i eksisterende bygninger, da denne udvidelse ikke vil påvirke de landskabelige værdier negativt.

0-alternativet

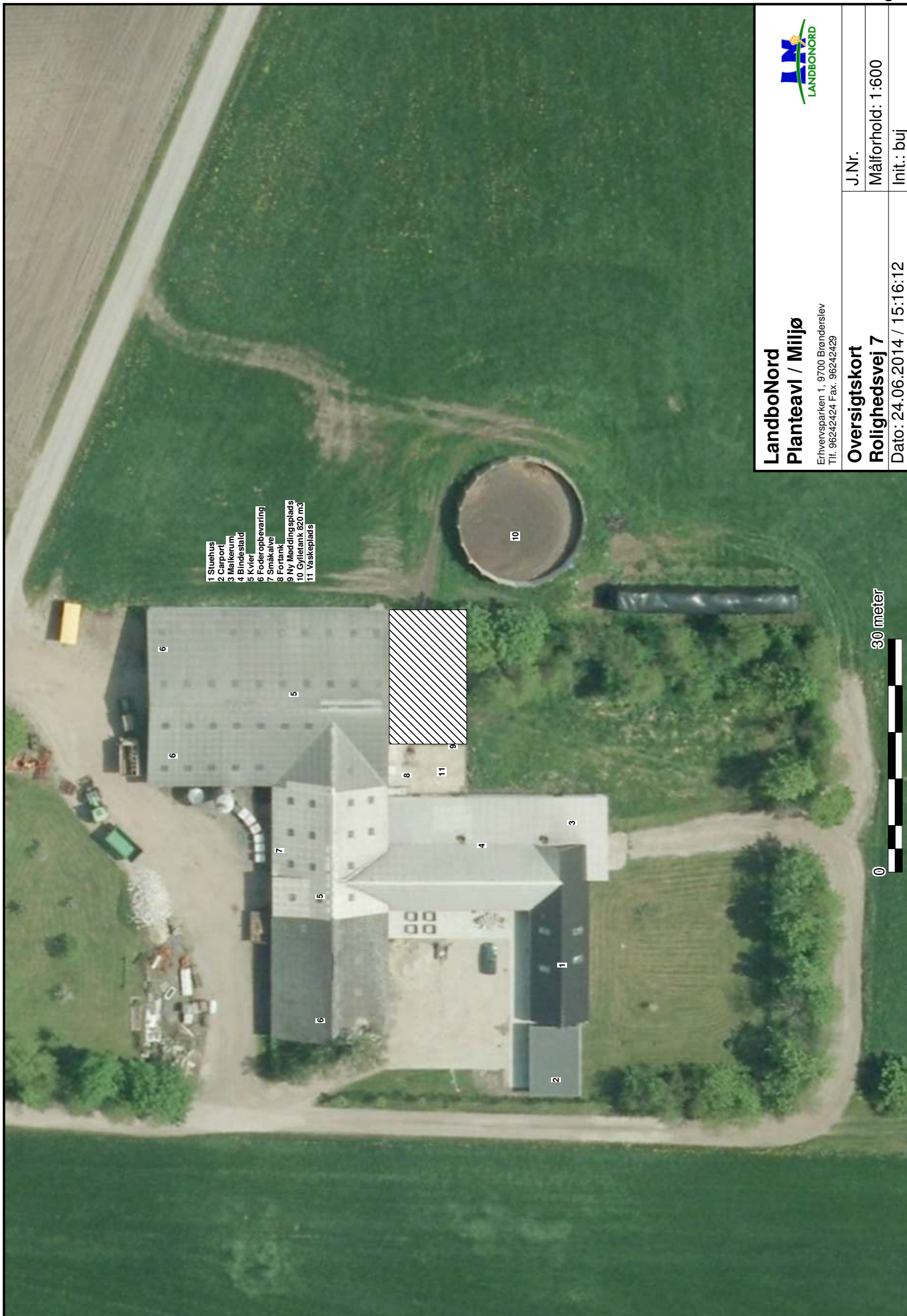
Dette alternativ vil være at fortsætte uændret med den nuværende produktion på ejendommen. Ansøger angiver følgende for 0-alternativet:

"I enhver landbrugsproduktion er der et løbende behov for udvidelse af produktionen. Med stigende omkostninger inden for de fleste områder, skal der produceres stadig mere for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt at produktionen løbende skal udvides. Ved ikke at optimere produktionen inden for de eksisterende rammer, udnyttes ejendommens potentiale ikke optimalt. Det kan på sigt betyde afvikling af bedriften, hvormed arbejdspladser forsvinder i et yderområde."

Brønderslev Kommune vurderer ikke, at det ansøgte projekt vil påvirke miljøet i lokalområdet negativt og anerkender samtidig, at en fastholdelse af produktionsniveauet i 0-alternativet ikke er gavnlige for virksomhedens udvikling. Ud fra et samfundsøkonomisk synspunkt vil det ansøgte projekt også være at foretrække frem for 0-alternativet.

Brønderslev Kommune ser derfor ikke dette 0-alternativ som bedre end det ansøgte projekt.

- 1 Stuehus
- 2 Carport
- 3 Mælkerum
- 4 Bindestald
- 5 Kvier
- 6 Foderopbevaring
- 7 Smakalve
- 8 Forræk
- 9 Ny Møddingsplads
- 10 Gylletank 820 m³
- 11 Vaskeplads

**LandboNord
Planteavl / Mijjø**

Erhvervsparcken 1, 9700 Brønderslev
Tlf. 96242424 Fax. 96242429

J.Nr.

Målforhold: 1:600

Init.: buj

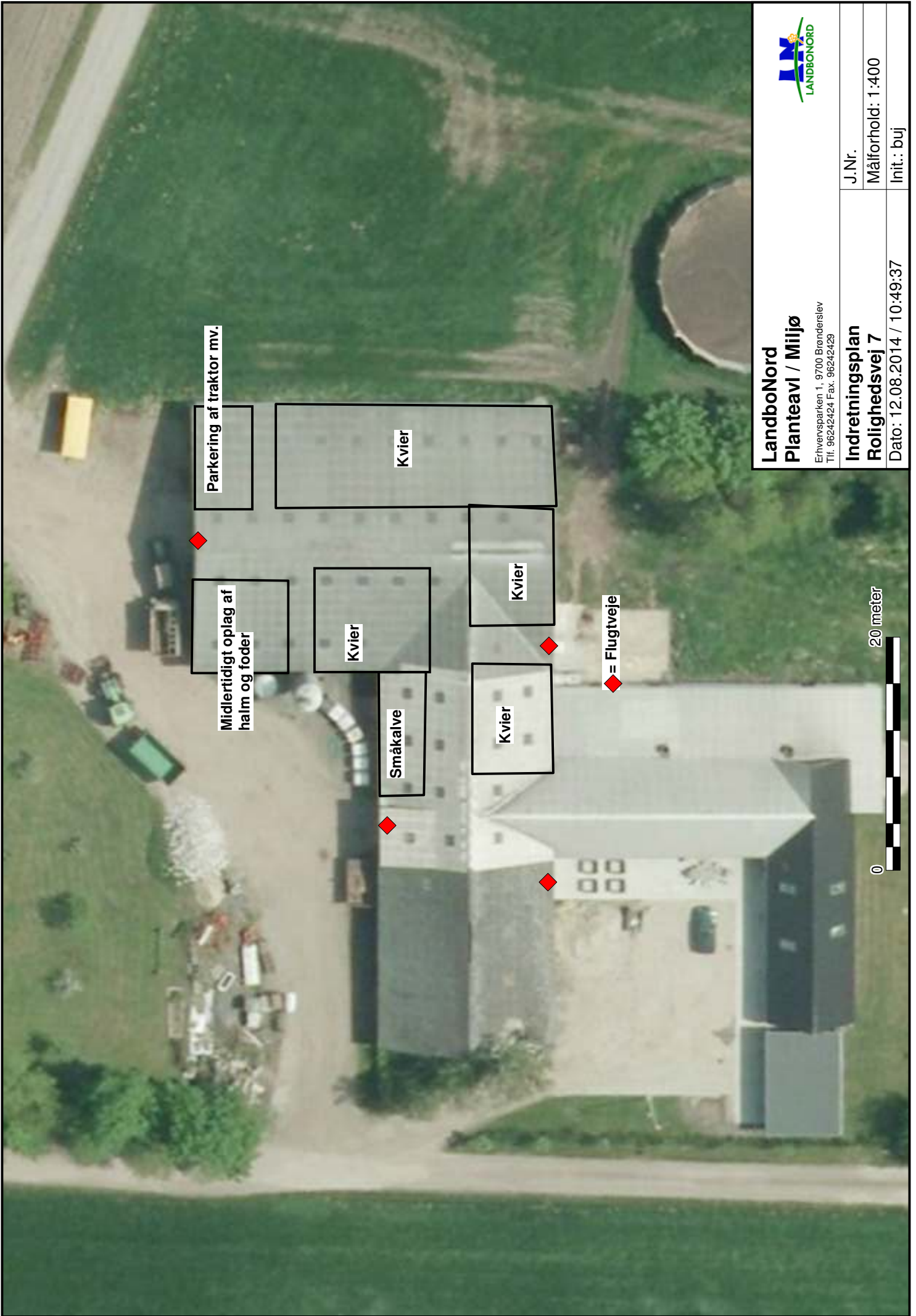
**Oversigtskort
Røllighedsvej 7**

Dato: 24.06.2014 / 15:16:12

30 meter

**LandboNord
Planteavl / Mijlø**

Erhvervsparcken 1, 9700 Brønderslev
Tlf. 96242424 Fax. 96242429

Indretningsplan	J.Nr.
Rolighedsvej 7	Målforhold: 1:400
Dato: 12.08.2014 / 10:49:37	Init.: buj

0 20 meter

INSTRUKS

VED UHELD

STANDS UHELDET

FORSØG AT STANDSE UDBREDELSEN AF UHELDET F.EKS. VED AT SLUKKE FOR PUMPER, TILSTOPPE AFLØB MM.

FREMTAG BEREDSKABSPLANEN OG FORETAG DE TILTAG DEN ANVISER, MAPPEN LIGGER I STUEHUSET

TILKALD HJÆLP PR. TLF.

VED STØRRE UHELD RING 112 OG OPLYS:

- HVEM DER RINGER
- HVAD DER SKET
- HVOR DET SKET, ANGIV AMT, BY OG ADRESSE

KONTAKT MILJØMYNDIGHEDERNE VED TLF. 9945 4545

KONTAKT EJEREN, LARS MELSEN PÅ TLF. 2263 9761 ELLER RITA MELSEN PÅ TLF. 2084 3594

RED MENNESKER I FARE

VARSEL ALLE ENTEN MUNDTLIGT ELLER VED HJÆLP AF TELEFON.

BEGRÆNS UHELDET

VED BRAND -LUK DØRE OG VINDUER TIL DET BRÆNDENDE OMRÅDE, MEN LÅS IKKE DØRENE. PÅBEGYND SLUKNING AF BRANDEN MED DE TILSTEDEVÆRENDE SLUKNINGSREDSKABER.

VED MILJØUHELD - FORSØG OPDÆMNING FOR AT UNDGÅ, AT DIV. STOFFER LØBER TIL DRÆNBRØND ELLER VIDRE I VANDLØB . OPDÆMNINGEN KAN EVT. FORETAGES MED JORD, HALMBALLER OL. AFHÆNGIG AF MÆNGDEN.

VED BRANDVÆSENET/MILJØMYNDIGHEDERNES ANKOMST

UNDERRET BRANDVÆSENET/MILJØMYNDIGHEDERNE OM UHELDETS BELIGGENHED, UHELDETS OMFANG OG EVENTUELLE PERSONER, DER IKKE ER KOMMET I SIKKERHED.

UDLEVER BEREDSKABSMAPPEN TIL BRANDVÆSENET/MILJØMYNDIGHEDERNE.

Beredskabsplan for Rolighedsvej 7

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	
OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS	
KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS	
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	

Udarbejdet af: Lars Melsen i samarbejde med LandboNords miljørådgivning

Revideret:	Dato	Ansvarlig (underskrift)
------------	------	-------------------------

2014		
2015		
2016		
2017		
2018		
2019		

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i stuehuset

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af Slukningsmateriel og særlige fokuspunkter

Husk generelt:

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne (Brønderslev Kommune). Er man i tvivl, ring 112, der har kontakt til kommunens beredskabstjeneste og miljøvagt.

Efter brand m.m. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

TELEFONNUMRE

Miljømyndighed kontaktes på telefon 9945 4545 dag

Falck kontaktes på telefon 7010 2030 dag eller nat

Brandvæsen kontaktes på telefon 112 dag og nat

Lægevagt kontaktes på telefon 7015 0300 dag eller nat

Dyrlæge kontaktes på telefon 9883 1010 dag eller nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Slå alarm

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne - hvor mange -
- Er dyrene kommet ud - art og antal der evt. er fanget

- Kontakt ejeren, Lars Melsen
på tlf. 2263 9761

Handlinger

- Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier
- Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.
- Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

- Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

Hjælpemidler

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Pulverslukkere
- Vand i malkerummet

OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS

Slå alarm

Kontakt beredskabet – Ring 112

Oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

- Kontakt ejeren, Lars Melsen på tlf. 2263 9761

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Miljømyndighed kontaktes på telefon 9945 4545 dag

Handlinger:

- Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til dræn vest for ejendommen (se kortbilag)
- Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle.
- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

Hjælpemidler:

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halmballer
- Traktor/læssemaskine

KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112

Oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

- Kontakt ejeren, Lars Melsen på tlf. 2263 9761

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Miljømyndighed kontaktes på telefon 9945 4545 dag

Handlinger:

- Forsøg opdæmning for at undgå, at eksempelvis olie løber til dræn vest for ejendommen (se kortbilag)
- Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af olie.

- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med Kortmaterialet

Hjælpemidler:

I kemirummet findes der savsmuldspakker/ kattegrus der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

I laden findes der halm, som også kan bruges til opsugning/opdæmning af spild.

TRANSPORT AF HUSDYRGØDNING

Ved uheld under transport af husdyrgødning:

Slå alarm

Kontakt beredskabet – Ring 112

Oplys:

- Navn, placering (hvor uheldet er sket) og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

- Kontakt ejeren, Lars Melsen
på tlf. 2263 9761

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Miljømyndighed kontaktes på telefon 9945 4545 dag

Handlinger:

- Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til vandløb, dræn eller grøfter
- Medbring evt. materiel, der kan være en hjælp til opdæmning
- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

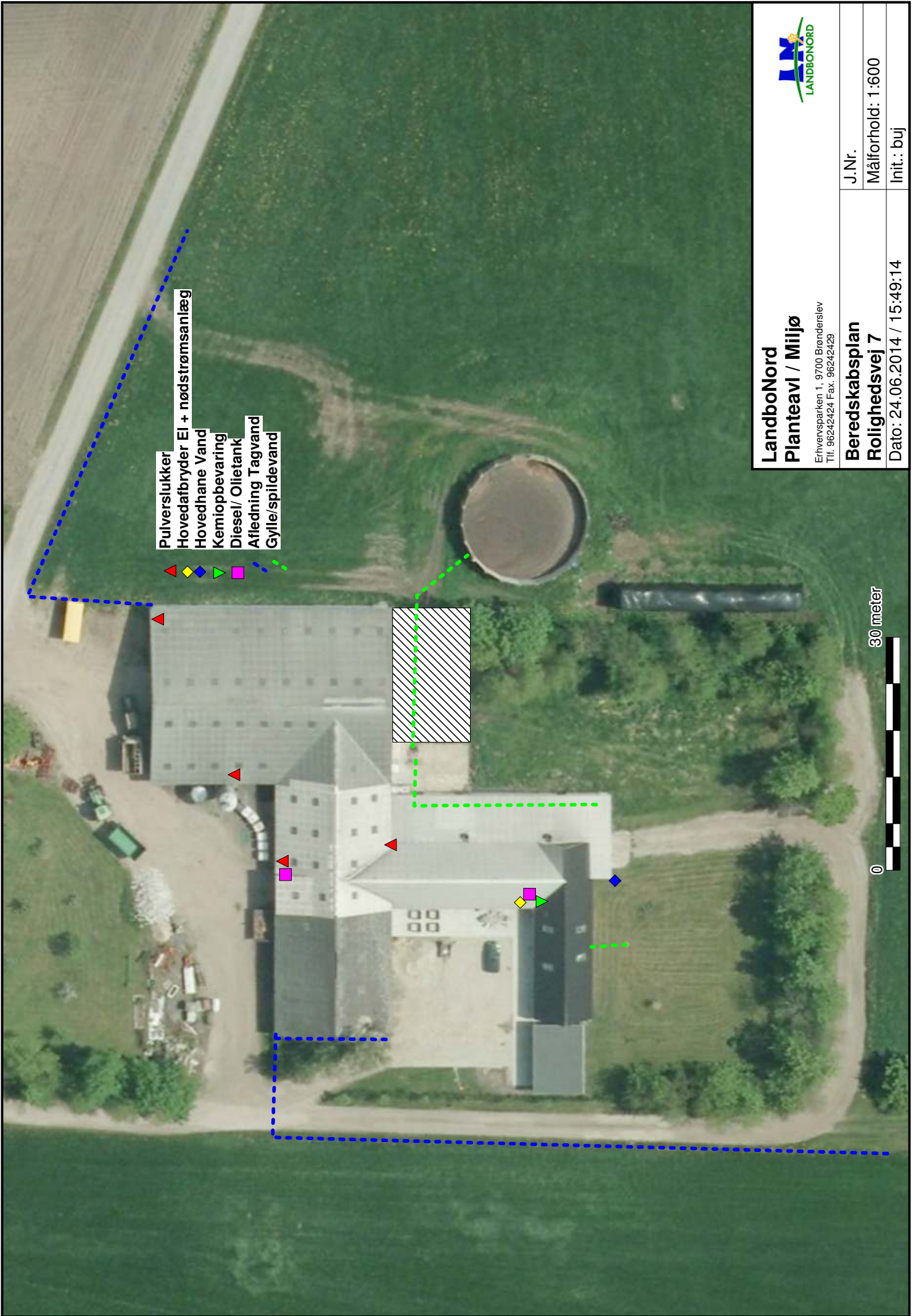
Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås.

Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Pulverslukker
 Hovedafbryder EI + nødstrømsanlæg
 Hovedhane Vand
 Kemiopbevaring
 Diesel/ Ollietank
 Afledning Tagvand
 Gylle/spildevand

LandboNord
Planteevi / MijjØ
 Erhvervsparcken 1, 9700 Brønderslev
 Tlf. 96242424 Fax. 96242429

Beredskabsplan
Rolighedsvej 7
 Dato: 24.06.2014 / 15:49:14

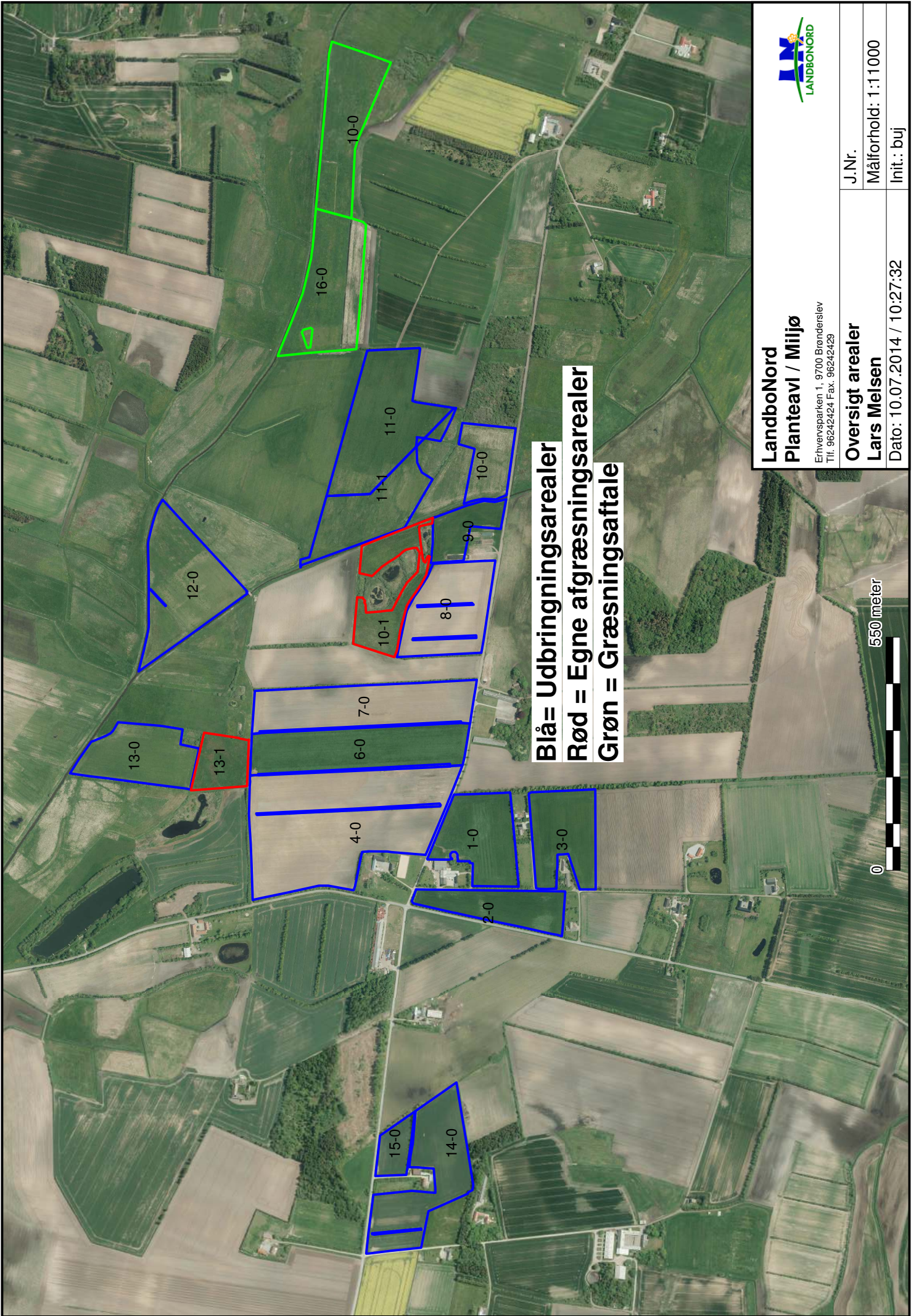

J.Nr.
 Målforhold: 1:600
 Init.: buj

0 30 meter

Blå= Udbringningsarealer
Rød = Egne afgræsningsarealer
Grøn = Græsningsaftale

LandboNord
Planteavl / Mijlø
 Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev
 Tlf. 96242424 Fax. 96242429

Oversigt arealer
Lars Melsen
 Dato: 10.07.2014 / 10:27:32

J.Nr.
 Målforshold: 1:11000
 Init.: buj

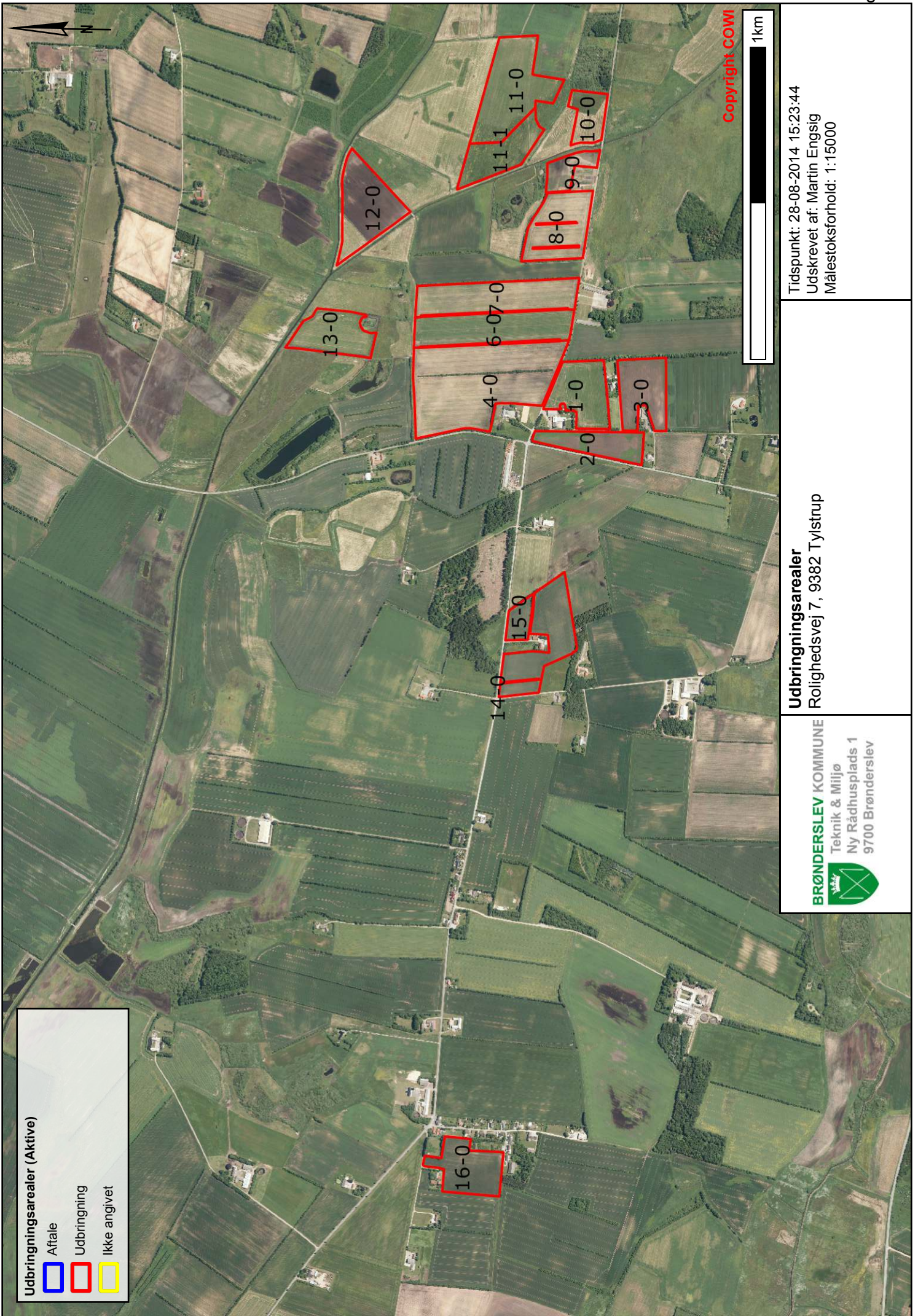

550 meter

0

Udbringingsarealer (Aktive)

- Aftale
- Udbringning
- Ikke angivet

Copyright COWI

Tidspunkt: 28-08-2014 15:23:44
 Udskrevet af: Martin Engsig
 Målestoksforhold: 1:15000

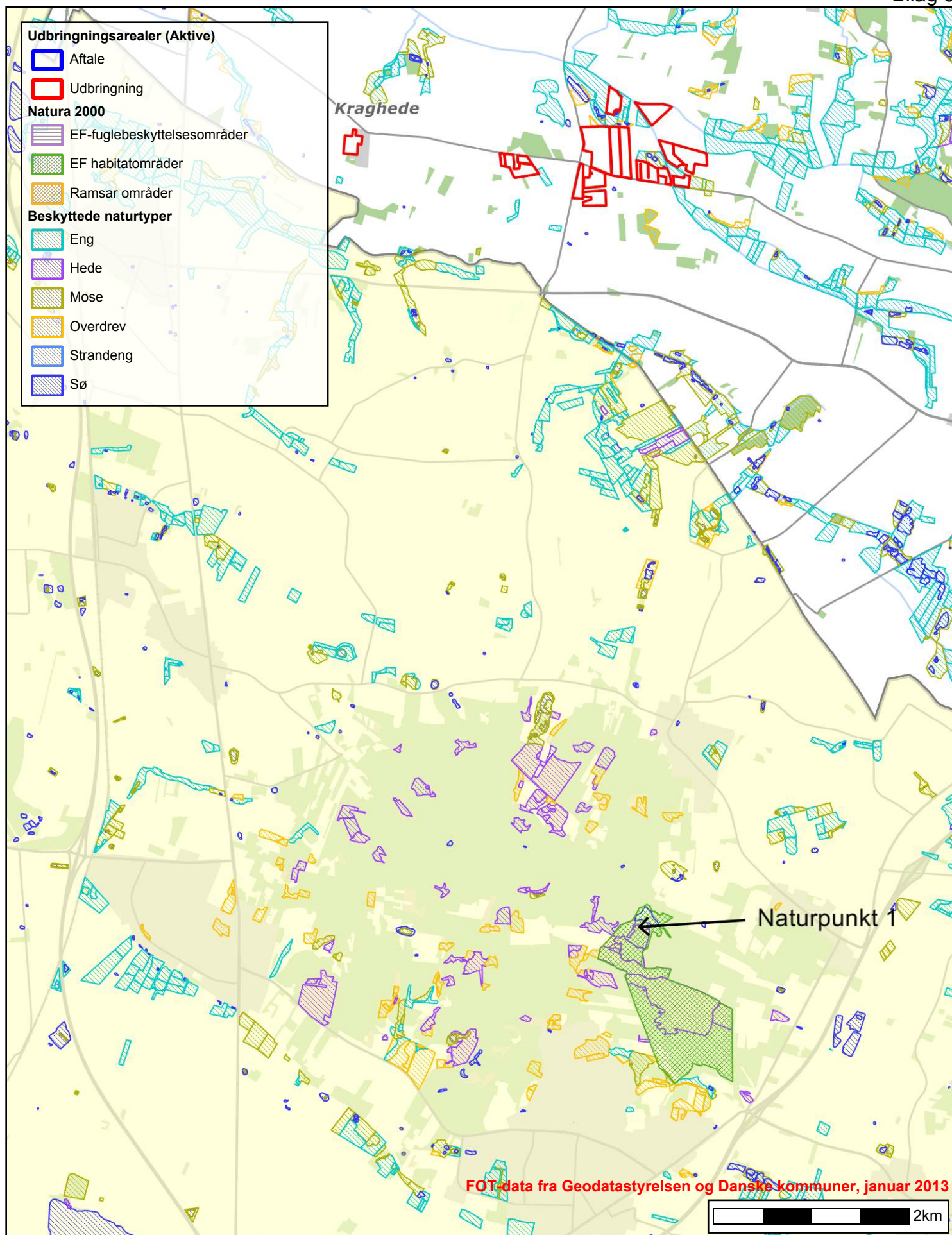
Udbringingsarealer
 Rolighedsvej 7, 9382 Tylstrup

BRØNDERSLEV KOMMUNE
 Teknik & Miljø
 Ny Rådhusplads 1
 9700 Brønderslev

Naturpunkter

BRØNDELSLEV KOMMUNE

Teknik & Miljø
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

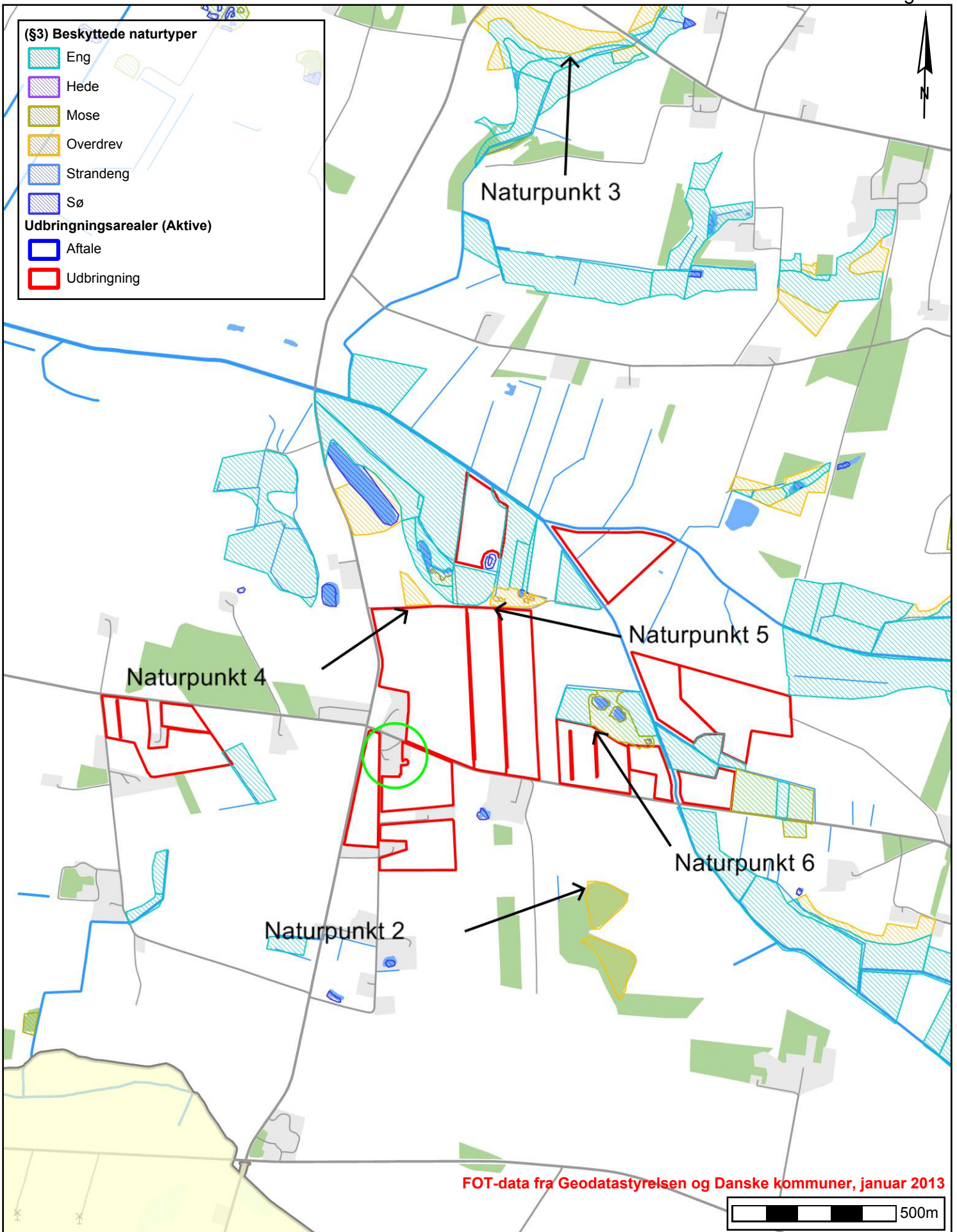
Tidspunkt: 28-08-2014 14:13:37

Udskrevet af: Martin Engsig

Målestoksforhold: 1:50000

BRØNDERSLEV KOMMUNE

Teknik & Miljø
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

Naturpunkter

Centrum af grøn cirkel er Rolighedsvej 7, 9382 Tylstrup

Tidspunkt: 01-09-2014 12:42:55

Udskrevet af: Martin Engsig

Målestoksforhold: 1:15000

BAT-redegørelse

Nedenstående er uddrag fra ansøgningsmateriale, som omhandler BAT.

Generelt om Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Nærværende ansøgning er der under de enkelte områder (staldindretning, management, fodring etc.) redegjort for ansøgers valg af teknik og evt. fravalg af oplagte teknikker. Der tages i redegørelsen udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold fra 2003 (herefter nævnt "BREF") samt de BAT-blade og teknologibeskrivelser der er offentliggjort på henholdsvis Dansk Landbrugsrådgivnings hjemmeside (www.lr.dk) og Miljøstyrelsens hjemmeside (www.mst.dk). I forhold til de økonomiske betragtninger vedr. BAT er der desuden taget udgangspunkt i de BAT økonomiske beregninger udarbejdet af NIRAS sammenholdt med Miljøstyrelsens arbejde og udmeldinger omkring vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelsen af BAT. Det bemærkes, at kvæg ikke er beskrevet i EU-kommissionens referencedokument, hvorfor det ikke kan anvendes direkte i kvægsager. En række af de forhold der nævnes i BREF-dokumentet kan dog overføres til kvægbesætninger, herunder forhold vedrørende opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning samt vedr. management.

Husdyrhold og staldindretning

Da der ikke er fastsat BAT- niveauer for bindestalde, anvendes emissionsgrænseværdien for fast drænet gulv (6,2 kg N/år).

Da der heller ikke er fastlagt BAT-niveauer for småkalve, bruges den aktuelle emission her. (34,49 kg totalt)

For køerne og kvierne på dybstrøelse anvendes de vejledende BAT niveauer (8,51 kg N for køer, 2,37 kg N for kvier)

Der tages i beregningen hensyn til at kvierne og kalvene er på græs i sommerhalvåret.

Samlet set giver det en emission på 623 kg N/ år. Da den aktuelle emission ved produktionen er 670 kg N/ år, vurderes det, at yderligere tiltag vil være en uforholdsmæssigt stor økonomisk belastning for bedriften, set i forhold til miljøgevinsten.

Samlet konklusion

Med udgangspunkt i ovenstående beregninger konkluderer ansøger, at tiltag udover de allerede anvendte i ansøgningen ikke vil være økonomiske proportionale i forhold til den miljøeffekt der opnås.

Det er dermed vores vurdering, at BAT-niveauet for denne ejendom overholdes.

Ny BAT beregning ser sådan ud (indsendt senere i sagen):

50*5,15 (bindestald)

25*8,51 (køer på dybstrøelse)

65*2,37*6/12 (kvier på dybstrøelse korrigeret for græsning)

19*1,42*8/12 (småkalve på dybstrøelse korrigeret for græsning)

I alt: 565 kg N.

For at leve op til det er udbringningen af dybstrøelse sat til standard (65 %), hvilket giver en emission på 579,58 kg N. Dermed vurderes BAT at være overholdt.

Fodring

Bedriftens eget grovfoder er basis i foderrationen og der suppleres med indkøbt korn, mineraler, vitaminer m.m. Der tages analyser af alt grovfoder, således at foderplanen kan optimeres efter bl.a. energi- og proteinindhold. Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægkonsulent. Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende og der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse, er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten.

Fodring er en af de teknologier, der kan benyttes til at overholde det vejledende ammoniak-emissionsniveau med baggrund i vurderingen af bedste tilgængelige teknologi.

Med hensyn til BAT foreligger der en teknologibeskrivelse vedrørende reduceret tildeling af råprotein til malkekøer (AAT – PBV-teknologien). Det fremgår heraf, at det er muligt at reducere ammoniakfordampningen fra malkekøer, når indholdet af råprotein reduceres fra normtallet. En forudsætning for dette er imidlertid at der anvendes en foderration med mindre end 25 % græs i rationen. Desto mere græs der indgår i rationen desto mere begrænses mulighederne for at reducere ammoniakemissionen med AAT-PBV-teknologien.

Ansøger har ikke angivet, at græsmarksafgrøderne ikke overstiger 25 % af totalrationen.

Ansøge har heller ikke valgt at anvende fodring som tiltag til at overholde det vejledende ammoniakemissionsniveau.

Med hensyn til fosfuroptimeringen i køernes foder, vil mange fodermidler i praksis have et indhold, der overstiger køernes fysiologiske behov uden brug af mineralsk fosfor. Fodermidlernes høje naturlige høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Adgang til foderanalyser for fosfor kunne i praksis give mulighed for at planlægge fosfortildelingen mere præcist, men manglende viden om fordøjelighed af foderets fosforindhold betyder, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargin i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, som tager hensyn hertil. Fosfuroptimering ved vægfodring indgår derfor ikke i miljøstyrelsens fastlæggelse af emissionskrav for BAT.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Energiforbrug

Der er naturlig ventilation i alle staldbygninger.

Udendørs lyskilder er markeret på anlægstegningen (bilag 2). Der anvendes lavenergi-belysning I staldafsnittene slukkes lysene manuelt ved arbejdstids ophør. Der er ikke lys i staldene om natten.

Det forventede forbrug af olie, el m.m. fremgår af bilag 3. Placering af olietanke m.m. fremgår af bilag 2.

BAT vedr. energiforbrug

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af

ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energiforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT. For så vidt angår energibesparende belysning er det dog først i takt med udskiftning af belysningen at den fulde energibesparende effekt opnås.

Vandforbrug

Det forventede vandforbrug fremgår af bilag 3. Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på reduktion af vandforbruget. Vaskevand fra malkeanlæg anvendes til rengøring af malkestald. Staldene rengøres normalt én gang årligt.

BAT vedr. vandforbrug

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til vandforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af vandforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT. I forbindelse med kommende investeringer vil muligheder for vandbesparelser endvidere indgå i overvejelserne.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Gyllen opbevares i ejendommens gylletank på 820 m³. Opbevaringsanlæg er indtegnet på anlægstegningen (bilag 2). Der er vedlagt kapacitetserklæring (bilag 5). Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion. Fast møg opbevares på eksisterende møddingsplads med fast bund og afløb til gylletank. Dybstrøelse opbevares i markstak, til det er optimalt at køre det ud på markerne. Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget. Der er tilstrækkeligt landbrugsareal til rådighed i lokalområdet og samtidig er der tale om en relativ lille udvidelse, der ikke økonomisk kan bære investering i separationsanlæg.

Der er ikke etableret fast overdækning på gylletanken. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. Den eksisterende tank er af ældre dato, hvilket gør det problematisk at etablere overdækning efterfølgende.

Kapaciteten af gylletanken lever ikke op til de normale 9 måneders opbevaringskapacitet, idet den beregnede kapacitet rækker til 8,2 mdr., hvilket er mere end lovens krav om 6 mdr. Kapaciteten af gylletanken vurderes alligevel at være tilstrækkelig, da bindestalden kun har plads til 50 køer, hvilket er hvad der allerede er i bindestalden. Der kommer således ikke mere i gylletanken end der gør i dag.

Samtidig har ansøger en relativt stor andel af græs i sit sædskifte, hvilket gør at perioden hvor der kan bringes gylle ud er længere end i traditionelle korn-sædskifter, hvilket igen er med til at mindske behovet for opbevaringskapacitet.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og

korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

1

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og behandling af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Udbringning af husdyrgødning

Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Dybstrøelse nedmuldes efter de gældende regler, hvormed der sikres en minimal emission af lugt og ammoniak.

BAT vedr. udbringning af husdyrgødning

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

For så vidt angår BAT i relation til udbringning af husdyrgødning på arealerne er det Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen, er BAT.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers redegørelse for udbringning af husdyrgødning med BREF-dokumentet vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Management og egenkontrol

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1.april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der er fast dyrlægeaftale.
- Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.

- Køletanken tæthedstest hvert år af et autoriseret kølefirma.
- Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt (se bilag 4).
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Ved påfyldning af marksprøjte sikres at der ikke sker overløb.
- Der er vandforsyning fra lukket system.
- Der leveres mælk til Arla og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Arlagården, der stiller en række krav til de daglige rutiner på ejendommen.

BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers redegørelse for management og egenkontrol med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Brønderslev Kommune

Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

Tlf.: 99 45 45 45

raadhus@99454545.dk
www.bronderslev.dk